

UAB „UTENOS KOMUNALININKAS“ DIDELIŲ GABARITŲ ATLIEKŲ
SURINKIMO AIKŠTELĖS (ADRESU RAŠĖS G. 4 IR 4A, UTENA)
SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS DYDŽIO NUSTATYMAS,
ATLIEKANT POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMĄ

Užsakovas:
UAB „Utenos komunalininkas“

Poveikio
visuomenės
sveikatai vertintoja:
MB „Viaconsult“

Viaconsult

Vilnius, 2025 m.

TURINYS

PAVEIKSLAI IR LENTELES	4
SANTRUMPOS	5
1. INFORMACIJA APIE ŪKINĖS VEIKLOS ORGANIZATORIŲ (UŽSAKOVA):	6
2. INFORMACIJA APIE PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITOS RENGĖJĄ:	6
3. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ANALIZĖ	6
3.1. Planuojama ūkinė veikla	6
3.2. Planuojamas ūkinės veiklos rodikliai	7
3.2.1. Pajėgumas	7
3.2.2. Produkcija (teikiamos paslaugos).....	13
3.2.3. Medžiagos ir žaliavos.....	15
3.2.4. Gamtiniai ir energiniai ištekliai.....	16
3.2.5. Žmogiškieji ištekliai	16
3.3. Ūkinėje veikloje naudojamų technologijų aprašymas, esamų ir planuojamų statinių ir įrenginių išdėstymo planas.....	16
3.3.1. Inžinerinė infrastruktūra.....	16
3.3.2. Susisiekimo komunikacijos	16
3.4. Ūkinės veiklos vykdymo terminai ir eiliškumas	17
3.5. Informacija, kokiuose ūkinės veiklos etapuose – teritorijų planavimo, statinių statybos, sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymo ar tikslinimo, ūkinės veiklos nutraukimo ar kt. – atliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas	17
3.6. Siūlomos planuojamos ūkinės veiklos alternatyvos	17
4. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETOS ANALIZĖ	18
4.1. Planuojamos ūkinės veiklos vieta.....	18
4.2. Informacija apie turimą arba numatomą įgyti teisę valdyti, naudoti ar disponuoti žemės sklypą ar teritorijas, kuriose yra PŪV	19
4.3. Teritorijų planavimo dokumentuose nustatytas PŪV teritorijos, gretimų žemės sklypų ar teritorijų funkcinis zonavimas ir (ar) teritorijos naudojimo reglamentas, specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Informacija apie vietovės inžinerinę infrastruktūrą, urbanizuotas teritorijas, esamus statinius ir šių teritorijų ir (ar) statinių atstumus	19
4.4. Nuotekų susidarymas, preliminarus jų kiekis ir užterštumas, jų tvarkymas	22
4.5. Ūkinės veiklos vietos (žemės sklypo) įvertinimas atsižvelgiant į gretimybės objektus.....	24
5. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VEIKSNIŲ, DARANČIŲ ĮTAKĄ VISUOMENĖS SVEIKATAI, TIESIOGINIO AR NETIESIOGINIO POVEIKIO KIEKYBINIS IR KOKYBINIS APIBŪDINIMAS IR ĮVERTINIMAS	25

5.1. Planuojamos ūkinės veiklos cheminės taršos ir galimas planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatai	26
5.1.1. Teršalų poveikis sveikatai	26
5.1.2. Oro taršos šaltiniai planuojamoje teritorijoje	27
5.2. Vandens, dirvožemio tarša.....	28
5.3. Kvapai.....	28
5.4. Fizinės (triukšmas, nejonizuojančioji spinduliuotė ir kt.) taršos	29
5.4.1. Triukšmo vertinimo metodika	29
5.4.2. Didžiausi leidžiami triukšmo ribiniai dydžiai	29
5.4.3. Vertinti triukšmo šaltiniai	30
5.4.4. DGASA triukšmo sklaidos skaičiavimo rezultatai.....	31
5.4.5. Triukšmo sklaidos rezultatai ir išvados	33
5.5. Vibracija.....	33
5.6. Poveikis dėl nelaimingų atsitikimų, ekstremalių situacijų	34
5.7. Statybos darbų poveikis, gyventojams, kaimyninėms teritorijoms	35
5.8. Profesinės rizikos veiksniai	35
5.9. Psichologiniai veiksniai	35
6. PRIEMONIŲ, KURIOS PADĖS IŠVENGTI AR SUMAŽINTI NEIGIAMĄ PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKĮ VISUOMENĖS SVEIKATAI, APRAŠYMAS	36
7. ESAMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ	38
7.1. Vietovės gyventojų demografiniai rodikliai	38
7.1.1. Gyventojų skaičius	38
7.1.2. Gyventojų amžius	39
7.2. Gyventojų kaita	39
7.3. Mirties priežastys	40
8. POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO IŠVADOS.....	41
9. SIŪLomos SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBOS.....	41
9.1. Sanitarinės apsaugos zonos ribų planas	42
9.2. Siūlomos sanitarinės apsaugos zonos ribos.....	42
10. REKOMENDACIJOS DĖL POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO STEBĖSENOS, EMISIJŲ KONTROLĖS	43
11. PRIEDAI	44

PAVEIKSLAI IR LENTELĖS

1 pav. Inžinerinių tinklų DGASA žemės sklypuose schema.....	8
2 pav. DGASA padėtis.....	20
3 pav. Potencialių taršos židinių ir ekogeologinių tyrimų žemėlapis.....	20
4 pav. Utenos miesto teritorijos bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros sprendiniai.....	21
5 pav. Vandenvietės ir VAZ.....	22
6 pav. Utenos miesto objektai.....	24
7 pav. DGASA veiklos triukšmas dienos metu.....	31
8 pav. DGASA veiklos triukšmas vakaro metu.....	32
9 pav. DGASA veiklos triukšmas nakties metu.....	32
10 pav. Gyventojų skaičiaus kitimas Utenos m. 2016 – 2025 m.	38
11 pav. Gyventojų skaičius 2025 m. pradžioje pagal lytį ir amžiaus grupę.....	38
12 pav. Utenos r. sav. gyventojų amžiaus struktūros kitimas 2015 – 2024 m.	39
13 pav. 2015-2024 m. mirusiųjų/1000 gyv.	39
14 pav. 2015-2024 m. gimusiųjų/1000 gyv.	40
15 pav. 2023 m. mirusiųjų skaičius pagal priežastis tenkantis 100.000 gyventojų.....	40
16 pav. Rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zona.....	43
1 lentelė. Ekonominės veiklos rūšies kodas.....	7
2 lentelė. DGASA statiniai, įrenginiai ir jų paskirtis.....	7
3 lentelė. Atliekų laikymo vietų talpos apskaičiavimo formulės.....	9
4 lentelė. DGASA planuojamos laikyti vienu metu nepavojingos atliekos ir jų kiekiai.....	10
5 lentelė. DGASA planuojamos laikyti vienu metu pavojingos atliekos ir jų kiekiai.....	11
6 lentelė. Planuojamas dėl DGASA veiklos papildomas TP eismo intensyvumas, auto./p.	17
7 lentelė. Informacija apie Rašės g. 4 žemės sklypą.....	18
8 lentelė. Informacija apie Rašės g. 4A žemės sklypą.....	18
9 lentelė. Potencialių taršos židinių ir ekogeologinių tyrimų duomenys.....	21
10 lentelė. Duomenys apie planuojamą preliminarų nuotekų susidarymą.....	24
11 lentelė. Ribinės triukšmo lygio vertės.....	30
12 lentelė. DGASA veiklos metu naudojamų stacionarių triukšmo šaltinių charakteristikos.	30
13 lentelė. Triukšmas ties artimąja gyvenamąja aplinka nuo pramoninių triukšmo šaltinių.....	31
14 lentelė. Siūloma sanitarinė apsaugos zona.....	42

SANTRUMPOS

ATVR	LR atliekų tvarkytojų valstybės registras
auto./p.	automobilių per parą
DGASA	Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė
EI	Eismo intensyvumas
ES	Europos Sąjunga
Eur	oficialus LR piniginis vienetas
GPAIS	Vieninga gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinė sistema
HN	Higienos norma
KD	Kietosios dalelės
Klientas	Asmuo atvežantis atliekas į DGASA
lengvasis transportas	transporto priemonių grupė, kurią sudaro lengvieji automobiliai, mikroautobusai ir krovininiai automobiliai, kurių leidžiama krovinio masė mažesnė kaip 5,5 t
LOJ	Lakieji organiniai junginiai
LR	Lietuvos Respublika
m.	miestas
m ³	Kubinis metras
PAV	Poveikio aplinkai vertinimas
pav.	paveikslas
Personalas	DGASA darbuotojai (operatoriai, kt. darbuotojai)
Priėmėjas, Operatorius	DGASA darbuotojas atsakingas už atliekų priėmimą iš klientų
PŪV	Planuojama ūkinė veikla
PVSV	Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas
RV	Ribinė vertė
Savivaldybė	Utenos rajono savivaldybė.
SAZ	Sanitarinė apsaugos zona
STR	Statybos techninis reglamentas
sunkusis transportas	transporto priemonių grupė, kurią sudaro transporto priemonės (autobusai, traktoriai ir krovininiai automobiliai), kurių leidžiama krovinio masė ne mažesnė kaip 5,5 t
ŠESD	šiltnamio efektą sukeliančių dujų
TL	Taršos leidimas
TP	transporto priemonė
Utenos r. sav.	Utenos rajono savivaldybė
VAZ	Vandenvietė apsaugos zona
vnt.	vienetai

1. INFORMACIJA APIE ŪKINĖS VEIKLOS ORGANIZATORIŲ (UŽSAKOVA):

Ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas):	UAB „Utenos komunalininkas“,
Adresas:	Rašės g. 4, 4A, 28197 Utena
Telefonas:	+370 389 63 800
elektroninio pašto adresas:	komunalininkas@utenoskom.lt

2. INFORMACIJA APIE PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITOS RENGĖJĄ:

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitos rengėjas	MB „Viaconsult“
Adresas:	Viršupio sodų 8-oji g. 18, Vilnius
Telefonas:	+370 661 33 167
elektroninio pašto adresas:	info@viaconsult.lt
Licencija:	Licencijos, leidžiančios verstis poveikio visuomenės sveikatai vertinimu kopija teikiama 3 priede.

3. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ANALIZĖ

3.1. Planuojama ūkinė veikla

Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas – didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės (adresu Rašės g. 4, 4A Utena) eksploatacija.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas (toliau – PVSV) rengiamas esamai ūkinei veiklai (plėtra ar rekonstrukcija neplanuojami), PVSV tikslas – nustatyti ir teisinių dokumentų nustatyta tvarka įregistruoti sanitarinę apsaugos zoną (toliau – SAZ).

Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelę adresu Rašės g. 4, 4A, Utena (toliau – DGASA) eksploatuoja UAB „Utenos komunalininkas“ (toliau – įmonė).

Įmonė įkurta 1995 m. balandžio 25 d. vietoje likviduoto Utenos valstybinio komunalinių įmonių kombinato. Iki 2002 m. buvo vadinama SP UAB „Utenos komunalininkas“. Tais pačiais metais pavadinimas pakeistas į UAB „Utenos komunalininkas“. 2004 m. rugpjūčio 30 d. išduotas naujas registravimo pažymėjimo Nr. 005084. Įmonės kodas – 183606952, buveinė – Rašės g. 4, Utena.

Ekonominės veiklos rūšies kodas nustatytas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2.1 red.), patvirtintą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2024 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus (EVRK 2.1 red.) patvirtinimo“ (1 lentelė).

1 lentelė. Ekonominės veiklos rūšies kodas.

Sekcija	Skyrius	Grupė	Klasė	Poklasis	Pavadinimas
E				Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės (adresu Rašės g. 4, 4A Utena) eksploatacija. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas	VANDENS TIEKIMAS, NUOTEKŲ VALYMAS, ATLIEKŲ TVARKYMAS IR REGENERAVIMAS
	38				Atliekų rinkimas, naudojimas ir šalinimas
		38.1			Atliekų rinkimas
			38.11		Nepavojingųjų atliekų rinkimas
				38.11.00	Nepavojingųjų atliekų rinkimas
			38.12		Pavojingųjų atliekų rinkimas
				38.12.00	Pavojingųjų atliekų rinkimas

3.2. Planuojamas ūkinės veiklos rodikliai

3.2.1. Pajėgumas

Esami DGASA statiniai, įrenginiai ir jų paskirtis, išdėstymas teikiami 2 lentelėje ir 2 priede.

2 lentelė. DGASA statiniai, įrenginiai ir jų paskirtis.

Nr.	Įrenginys	Paskirtis
1.	Metalinis furgonas Nr. 2b (2,6x2,7x13,6m, 90 m3)	Pagalbinės patalpos įrankiams ir DGASA darbuotojams, organizuosiantiems DGASA kasdienę atliekų priėmimo ir išvežimo veiklą bei aptarnausiantiems DGASA klientus.
2.	Metalinis furgonas Nr. 2a (2,6x2,7x13,6m, 90 m3)	Kaupiamos ir laikomos pavojingos atliekos ir elektronikos atliekos iki jų išvežimo (perdavimo) atliekų tvarkytojams.
3.	Pastogė Nr. 2c	Naftos produktų atliekoms kaupiamoms statinėse ir laikomoms iki jų išvežimo.
4.	Atliekų laikymo konteineriai (13 m3 ir 20 m3)	13 m3, 20 m3 ir 30 m3 atviri ir uždari – statybinėms, asbesto, stiklo, medienos, metalo atliekoms, didžiosioms ir plastiko atliekoms, tekstilės, drabužių, popieriaus bei kartono atliekoms.
5.	Atliekų laikymo konteineriai (1,1 m3)	1,1 m3 – stiklo pakuočių, popieriaus, plastiko pakuočių atliekoms.
6.	Naudotų padangų laikymo rietuvė	Naudotoms padangoms kaupti. Plotis – 10 m, ilgis – 10 m, aukštis – iki 1,5 m.
7.	Kilnojamas kelio užtvartas ir teritorijos vartai	Įvažiuojančiųjų ir išvažiuojančiųjų automobilių į DGASA kontrolei.
8.	Teritorijos vartai	DGASA teritorijos uždarymui (apsaugai) nedarbo metu.

Šaltinis: UAB „Utenos komunalininkas“ informacija.

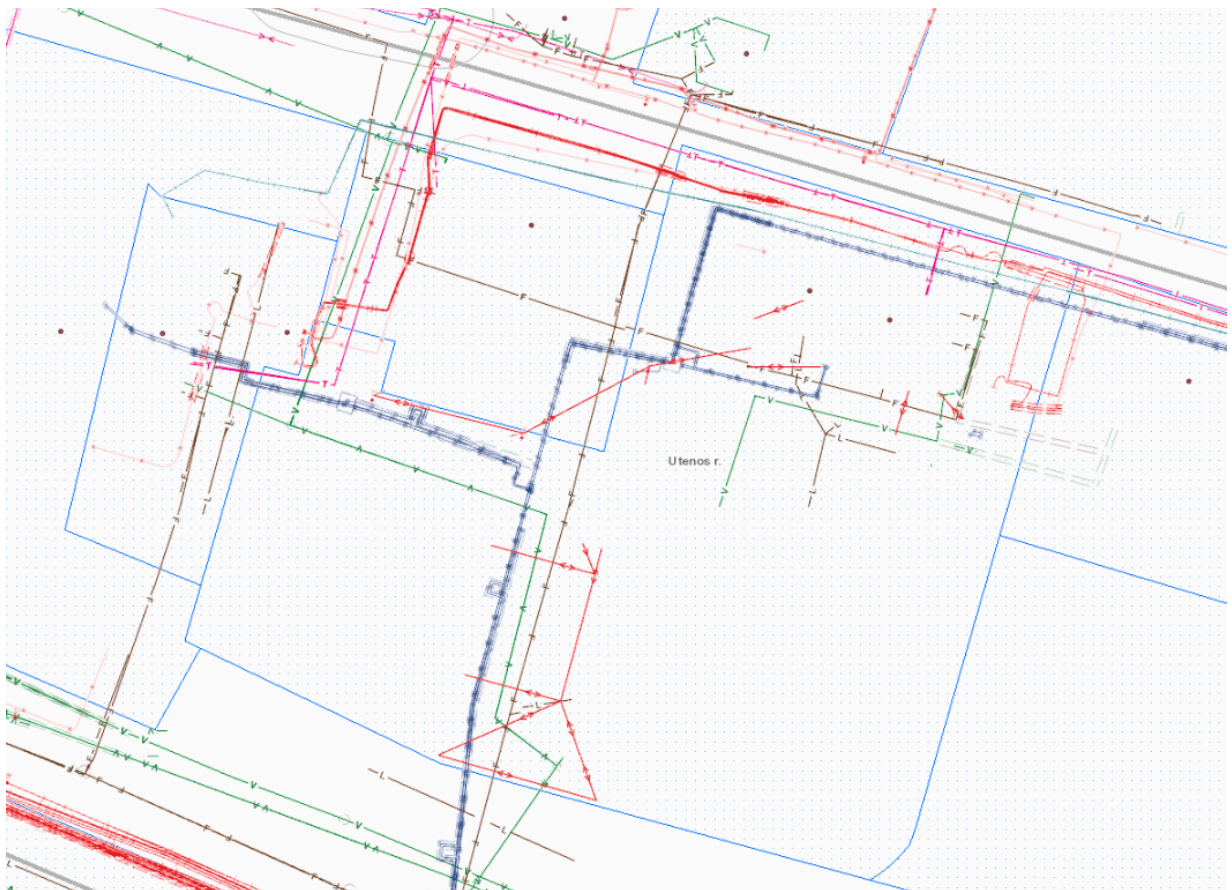
DGASA paskirtis – didelių gabaritų, statybinių, asbesto, medienos, tekstilės atliekų, antrinių žaliavų (popierius, stiklas, metalas, PET ir kt.), elektros ir elektroninės įrangos atliekų ir buitinių pavojingų atliekų priėmimas ir laikymas iki perdavimo atliekų tvarkytojams.

Nepavojingos atliekos laikomos tam skirtuose konteineriuose, išskyrus padangas, kurios laikomos rietuvėje ant asfaltbetonio dangos. Pavojingos atliekos išrūšiuojamos į atskirus konteinerius, talpas, vietas ir laikomos 2a metaliniame furgone. Elektronikos atliekos, įskaitant pavojingas elektronikos atliekas (20 01 35*) taip pat laikomos 2a metaliniame furgone (4 lentelė, 5 lentelė, 2 priedas).

DGASA statiniai – metalinis furgonas Nr. 2b 90 m³ pagalbinėms patalpoms (daiktų ir įrankių laikymo, DGASA darbuotojų patalpa), metalinis furgonas Nr. 2a 90 m³ pavojingoms atliekoms ir elektronikos atliekoms, pastogė Nr. 2c – naftos produktų atliekoms.

Konteineriai DGASA teritorijoje išdėstyti taip, kad atliekų turėtojams būtų patogu iškrauti atvežtas atliekas.

DGASA yra Rašės g. 4 ir Rašės g. 4A žemės sklypuose, kuriuose yra inžinerinė infrastruktūra – elektros, dujų, ryšių, šilumos, paviršinių nuotekų (lietaus), vandentiekio, buitinių nuotekų inžineriniai tinklai (1 pav.).

1 pav. Inžinerinių tinklų DGASA žemės sklypuose schema.

Šaltinis: Nekilnojamojo turto registro posistemė „GeoMatininkas“.

Pažymėtina, kad UAB „Utenos komunalininkas“, įgyvendindama projektus, numato DGASA teritorijoje suprojektuoti ir įrengti paviršinių nuotekų (nuotakyną) bei paviršinių nuotekų valymui skirtą naftos – purvo gaudyklę. Konkretus nuotekų valymo įrenginys bus parinktas rengiant

techninį projektą. Taip pat pažymėtina, kad visoje DGASA teritorijoje numatoma įrengti naują (atnaujinti esamą) asfaltbetonio dangą.

DGASA pajėgumas – 600 t per metus.

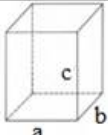
Vienu metu laikomų DGASA atliekų kiekis – iki 100 t, pavojingų atliekų kiekis – iki 10 t.

DGASA nauja ūkinė veikla ir (ar) esamos išplėtimas neplanuojama.

PVSV rengiamas esamai ūkinei veiklai, PVSU tikslas – nustatyti ir teisinių dokumentų nustatyta tvarka įregistruoti SAZ.

DGASA planuojamų priimti nepavojingų ir pavojingų atliekų rūšys, kiekiai, atliekų tankis ir vienu metu laikomas maksimalus kiekis apskaičiuotas vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2021 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. D1-574 patvirtintomis Atliekų kiekio nustatymo taisyklėmis (3 lentelė – 5 lentelė).

3 lentelė. Atliekų laikymo vietų talpos apskaičiavimo formulės.

1 formulė	Naudotos padangos bus laikomos padangų rietuvėje. Skaičiavimuose naudota, kad padangų rietuvės ilgis (a) bus 7 m, plotis (b) – 7 m, aukštis (c) – 1,5 m. Apskaičiavimui naudota formulė teikiama Atliekų kiekio nustatymo taisyklių 2 priede Stačiakampio gretasienio (talpyklos) tūriui apskaičiuoti:		
	Stačiakampis gretasienis (talpykla)		$V = abc$ čia: V – tūris, m^3 ; a, b, c – kraštinės, m.

4 lentelė. DGASA planuojamos laikyti vienu metu nepavojingos atliekos ir jų kiekiai.

Eil. Nr.	Atliekų pavadinimas	Atliekų kodas	Laikomos atliekos, atliekų naudojimo veiklų kodas	Tankis, t/m ³	Atliekų laikymo talpa, konteineris, vieta	Talpa, m ³	Skirta bendroji talpa, m ³	Atliekų įrenginių skaičius ar dalis, vnt.	Maksimalus talpumas, atliekų svoris, t
18	perdirbto tekstilės pluošto atliekos	04 02 22	R13	0,17	20 m ³ konteineris	20	4,00	0,20	0,68
19	absorbentai, filtrų medžiagos, pašluostės ir apsauginiai drabužiai, nenurodyti 15 02 02	15 02 03	R13	0,07	Metalinis furgonas Nr. 2a, 90 m ³	90	1,00	0,01	0,07
3	naudoti nebetinkamos padangos	16 01 03	R13	0,4657	rietuvė (10x10x,7m)	70	70,00	1,00	32,60
24	plastikas	16 01 19	R13	0,36	13 m ³ konteineris	13	2,00	0,15	0,72
22	stiklas	16 01 20	R13	0,85	1,1 m ³ konteineris	1,1	1,10	1,00	0,94
26	medis	17 02 01	R13	0,33	20 m ³ konteineris	20	15,00	0,75	4,95
27	geležis ir plienas	17 04 05	R13	0,43	20 m ³ konteineris	20	3,00	0,15	1,29
28	popierius ir kartonas	19 12 01	R13	0,2105	1,1 m ³ konteineris	1,1	1,10	1,00	0,23
24	plastikai ir guma	19 12 04	R13	0,2776	13 m ³ konteineris	13	0,50	0,04	0,14
27	juodieji metalai	19 12 02	R13	0,3037	20 m ³ konteineris	20	2,00	0,10	0,61
21	stiklas	19 12 05	R13	0,3332	1,1 m ³ konteineris	1,1	1,10	1,00	0,37
26	mediena, nenurodyta 19 12 06	19 12 07	R13	0,24	20 m ³ konteineris	20	20,00	1,00	4,80
18	tekstilės gaminiai	19 12 08	R13	0,23	20 m ³ konteineris	20	0,25	0,01	0,06
28	popierius ir kartonas	20 01 01	R13	0,2105	1,1 m ³ konteineris	1,1	1,00	0,91	0,21
21	stiklas	20 01 02	R13	0,3332	1,1 m ³ konteineris	1,1	2,20	2,00	0,73
18	drabužiai	20 01 10	R13	0,2	20 m ³ konteineris	20	10,00	0,50	2,00
18	tekstilės gaminiai	20 01 11	R13	0,2	20 m ³ konteineris	20	25,75	1,29	5,15
29	nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, nenurodyta 20 01 21, 20 01 23 ir 20 01 35 pozicijose	20 01 36	R13	0,2131	Metalinis furgonas Nr. 2a, 90 m ³	90	12,00	0,13	2,56
23	plastikai	20 01 39	R13	0,14	1,1 m ³ konteineris	1,1	3,30	3,00	0,46
27	metalai	20 01 40	R13	0,23	20 m ³ konteineris	20	25,00	1,25	5,75
20	didelių gabaritų atliekos	20 03 07	R13	0,18	20 m ³ konteineris	20	40,00	2,00	7,20
30	mišrios statybinės ir griovimo atliekos, nenurodytos 17 09 01, 17 09 02 ir 17 09 03	17 09 04	R13	0,32	20 m ³ konteineris	20	20,00	1,00	6,40
31	betonas	17 01 01	R13	0,93	20 m ³ konteineris	20	11,00	0,55	10,23

Eil. Nr.	Atliekų pavadinimas	Atliekų kodas	Laikomos atliekos, atliekų naudojimo veiklų kodas	Tankis, t/m3	Atliekų laikymo talpa, konteineris, vieta	Talpa, m3	Skirta bendroji talpa, m3	Atliekų laikymo įrenginių skaičius ar dalis, vnt.	Maksimalus talpumas, atliekų svoris, t
32	čerpės ir keramika	17 01 03	R13	0,59	20 m3 konteineris	20	20,00	1,00	11,80
Iš viso:									99,94

5 lentelė. DGASA planuojamos laikyti vienu metu pavojingos atliekos ir jų kiekiai.

Eil. Nr.	Atliekų pavadinimas	Atliekų kodas	Laikomos atliekos, atliekų naudojimo veiklų kodas	Tankis, t/m3	Atliekų laikymo talpa, konteineris, vieta	Talpa, m3	Skirta bendroji talpa, m3	Atliekų laikymo įrenginių skaičius ar dalis, vnt.	Maksimalus talpumas, atliekų svoris, t
9	kita variklio, pavarų dėžės ir tepamoji alyva	13 02 08*	R13	0,9	Metalinis furgonas Nr. 2c, 90 m3	90	1,33	0,01	1,20
10	naftos produktų/vandens separatorių tepaluotas vanduo	13 05 07*	R13	0,9	Metalinis furgonas Nr. 2c, 90 m3	90	0,56	0,01	0,50
11	Pakuotės, kuriose yra pavojingųjų medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos	15 01 10*	R13	0,21	Metalinis furgonas Nr. 2a, 90 m3	90	1,10	0,01	0,23
12	absorbentai, filtrų medžiagos (įskaitant kitaip neapibrėžtus tepalų filtrus), pašluostės, apsauginiai drabužiai, užteršti pavojingosiomis medžiagomis	15 02 02*	R13	0,418	Metalinis furgonas Nr. 2a, 90 m3	90	0,02	0,00	0,01
13	tepalų filtrai	16 01 07*	R13	0,1852	Metalinis furgonas Nr. 2a, 90 m3	90	0,22	0,00	0,04
14	pavojingos sudedamosios dalys, nenurodytos 16 01 07–16 01 11, 16 01 13 ir 16 01 14	16 01 21*	R13	0,4597	Metalinis furgonas Nr. 2a, 90 m3	90	0,05	0,00	0,02
17	baterijos ir akumulatoriai, nurodyti 16 06 01, 16 06 02 arba 16 06 03 ir nerūšiuotos baterijos ir akumulatoriai, kuriuose yra tokių baterijų	20 01 33*	R13	1,35	Metalinis furgonas Nr. 2a, 90 m3	90	0,01	0,00	0,01
6	švino akumulatoriai	16 06 01*	R13	1,35	Metalinis furgonas Nr. 2a, 90 m3	90	0,04	0,00	0,05

UAB „UTENOS KOMUNALININKAS“ DIDELIŲ GABARITŲ ATLIEKŲ SURINKIMO AIKŠTELĖS (ADRESU RAŠĖS G. 4, 4A, UTENA) SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS DYDŽIO NUSTATYMAS, ATLIEKANT POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMĄ

Eil. Nr.	Atliekų pavadinimas	Atliekų kodas	Laikomos atliekos, atliekų naudojimo veiklų kodas	Tankis, t/m ³	Atliekų laikymo talpa, konteineris, vieta	Talpa, m ³	Skirta bendroji talpa, m ³	Atliekų laikymo įrenginių skaičius ar dalis, vnt.	Maksimalus talpumas, atliekų svoris, t
15	statybinės medžiagos, turinčios asbesto	17 06 05*	R13; D15	0,31	13 m ³ konteineris	13	13,00	1,00	4,03
7	dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio	20 01 21*	R13	0,1886	Metalinis furgonas Nr. 2a, 90 m ³	90	0,11	0,00	0,02
16	nebe naudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių	20 01 23*	R13	0,3037	Metalinis furgonas Nr. 2a, 90 m ³	90	0,05	0,00	0,02
8	nebe naudojama elektros ir elektroninė įranga, nenurodyta 20 01 21 ir 20 01 23, kurioje yra pavojingųjų sudedamųjų dalių	20 01 35*	R13	0,2131	Metalinis furgonas Nr. 2a, 90 m ³	90	18,00	0,20	3,84
Iš viso:									9,97

Toliau teikiami reikalavimai numatomi taikyti atliekų tvarkymui DGASA. Reikalavimai numatyti pagal analogiškų DGASA reikalavimus taikomus kitose DGASA.

3.2.2. Produkcija (teikiamos paslaugos)

Atliekų tvarkymo technologinį procesą sudaro:

- Atliekas gyventojai į DGASA atveža savo transportu supakuotas taip, kad pakuotės netrukdytų vizualiai nustatyti, ar atliekos gali būti priimanos į aikštelę. Atliekų priėmėjas/operatorius vizualiai patikrina ar tarp atvežtų atliekų nėra draudžiamų priimti atliekų pagal TL leidime nustatytas sąlygas.
- Jeigu apžiūrėjus atliekas nenustatoma pažeidimų, atliekos pasveriamos ir užregistruojamos į GPAIS atliekų tvarkymo apskaitos žurnalą. Atliekų svėrimui naudojamos techninės svarstyklės (svėrimo riba 150 kg, tikslumas ≤50 g.), arba jeigu neįmanoma pasverti vadovaujamosi svorio nustatymo metodika. Priimanos tvarkymui atliekos apskaitomos vadovaujantis Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr.D1 – 367 su visais pakeitimais tvarka. Pasvertos atliekos naudojantis GPAIS registruojamos atliekų tvarkymo apskaitos žurnale. Priimamų atliekų sąrašas skelbiamas viešai.
- Jei atliekos neatitinka TL leidimo sąlygų, atliekos nepriimanos. Atliekos gražinamos atliekų turėtojui (siuntėjui). Apie tai pranešama Aplinkos apsaugos departamentui prie LR Aplinkos ministerijos. Už saugų nepriimtų atliekų sutvarkymą atsako atliekų turėtojas (siuntėjas).
- Po patikros, svėrimo, registravimo atliekų priėmėjas/operatorius transporto priemones nukreipia į atliekų iškrovimo vietas atviroje aikštelėje. Transporto priemonės vairuotojas turi laikytis operatoriaus nurodymų ir važiuoti tik nurodyta kryptimi. Nepavojingos atliekos iškraunamos paties atliekų turėtojo mechaniniu būdu į operatoriaus nurodytas atliekų iškrovimo vietas pagal atliekų rūšis.
- Pavojingas atliekas (liuminescencines lempas, pavojingoms priskiriamas EEĮ atliekas, buitines pavojingas atliekas, išseiktus akumuliatorius, baterijas ir pan.), įskaitant pavojingas elektronikos atliekas (20 01 35*), elektronikos atliekas, DGASA darbuotojas atitinkamai paskirsto pavojingų atliekų ir elektronikos atliekų furgone (Nr. 2a). Atliekų turėtojas ypatingai pavojingas atliekas – gyvsidabrio, nuodų graužikams, lengvai užsidegančių medžiagų ar kitų ypač toksiškų medžiagų atliekas – pateikia tik atliekų priėmėjui, kuris jas patalpina į specialią tarą.
- Visos nepavojingos atliekos, įskaitant metalo atliekas (kodas – 20 01 40), laikomos tam skirtose talpose, išskyrus padangas (kodas – 16 01 03), laikomas padangų laikymo rietuvėje. Elektronikos atliekos laikomos pavojingų ir elektronikos atliekų furgone Nr. 2a.
- Atliekų perdavimas atliekų tvarkytojams. Aikštelės darbuotojas organizuoja sukauptų atliekų perdavimą atliekų tvarkytojams. Pripildyti konteineriai yra užtraukiami tentais tam kad būtų galima saugiai transportuoti iki atliekų tvarkymo vietos. Pripildytas konteineris

pakeičiamas tuščiu konteineriu. Atliekos kurios yra laikomos ne konteineriuose mechaniniu būdu yra sukraunamos į atliekų tvarkytojo transporto priemonę. Kadangi atliekos yra sveriamos ir registruojamos atliekų tvarkymo žurnale, aikštelės darbuotojas yra atsakingas kad laiku būtų organizuoti sukauptų atliekų išvežimai. Taip yra užtikrinama, kad atliekų kiekis neviršytų didžiausio vienu metu laikomo atliekų kiekio.

Aikštelėje numatomi naudoti įrenginiai ir inžineriniai tinklai:

- paviršinių nuotekų valymo įrenginys – naftos-purvo gaudyklė, našumas ne mažesnis kaip 21,26 l/s (turi būti tikslinama rengiant techninį projektą). Išvalytos paviršinės nuotekos išleidžiamos į miesto paviršinių nuotekų tinklus;
- vandens tiekimo tinklas (prijungtas prie miesto tinklų);
- buitinių nuotekų tinklas (prijungtas prie miesto tinklų);
- lietaus nuotekų tinklas (prijungtas prie miesto tinklų);
- aikštelės savininkas ir operatorius UAB „Utenos komunalininkas“.

Aikštelėje naudojama įranga: techninės svarstyklės (svėrimo riba ≥ 150 kg, tikslumas - ≤ 50 g) bei aukšto kėlimo rankinis hidraulinis keltuvas. Kėlimo galia 1000 kg. Kėlimo aukštis 1500 mm. Žemo kėlimo vežimėlis. Kėlimo galia 1000 kg. Kėlimo aukštis 200 mm.

Atliekos į aikštelę pristatomos transportu ar pakavimo forma, netrukdančia vizualiai nustatyti, kad atliekos priimtinos pagal taršos leidimus. Aikštelėje bus pastatyti įvairaus tūrio (30 m³; 20 m³; 13 m³; 1,1 m³) konteineriai. Atliekos bus laikomos taip, kad neturėtų neigiamo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai. Į aikštelę atgabentos atliekos sukraunamos į atitinkamus atskirus konteinerius. Konteineriai aikštelės teritorijoje bus išdėstyti taip, kad atvažiavusiems atliekų turėtojams būtų patogų iškrauti atliekas. Atstumai tarp konteinerių nėra ribojami, privažiavimai erdvūs išdėstyti taip, kad transporto priemonės galėtų judėti aikštelėje, taip nebūtų kliūčių pilnus konteinerius pakeisti tuščiais konteineriais. Į kiekvieną iš konteinerių yra dedamos tam tikros rūšies atliekos:

- į 30 m³ konteinerius dedamos didelių gabaritų didžiosios;
- į 20 m³ konteinerius dedamos tekstilės, didelių gabaritų, medienos, geležies, ir metalo, statybinės atliekos;
- į 13 m³ konteinerius dedamos statybinės, asbesto, plastikų, plastikų ir gumos, atliekos;
- į 1,1 m³ konteinerius dedamos visos smulkesnės atliekos (stiklo, popieriaus ir kartono, PET pakuotės).

Konteineriuose atliekos bus laikomos grupėmis. Transportuojami konteineriai prieš gabenimą į atliekų tvarkymo vietą yra užtraukiami tentais.

Užpildžius konteinerius, atliekos perduodamos atliekas tvarkančioms įmonėms tolimesniam apdorojimui arba šalinimui į sąvartyną. Atvažiuojant paimti užpildyto konteinerio į aikštelę yra atvežamas tuščias konteineris iš kitos aikštelės, esant dideliame konteinerių užimtumui, konteinerių kiekis kartais gali skirtis.

Aikštelėje nebus vykdomi pavojingų atliekų tvarkymo ar pertvarkymo darbai. Pavojingų atliekų turėtojas pavojingas atliekas pateikia tik esant DGASA darbuotojui, kuris jas paskirsto ir sudeda į tinkamas vietas. Bendro pobūdžio buitinės kilmės pavojingos atliekos išskirstomos į atliekų priėmimo talpas. Atliekas išskirsto pats DGASA darbuotojas. Buities pavojingos atliekos laikomos tik tam skirtuose talpose ir vietose, esančiose metaliniame furgone Nr. 2a: konteineris lempoms – 1 vnt., konteineris akumuliatoriams – 1 vnt., plastmasinės statinės 50 l talpos, plastmasinės statinės, 200 l talpos, plastmasinės statinės 100 l talpos, stiklainis su guminiu dangteliu 3 l gyvsidabriu. Visos pavojingų atliekų laikymo pakuotės yra sandarios kad jos nekeltų pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai, kad nekiltų patekimo į gamtą pavojus. Pavojingųjų atliekų laikymo vieta, t. y. metalinis furgonas Nr. 2a yra atsparus skysčių ardančiam poveikiui. Aikštelėje kitais projektais bus įrengta paviršinių nuotekų surinkimo ir tvarkymo sistema, atitinkanti nustatytus aplinkosaugos reikalavimus nuotekoms tvarkyti. Metalinis furgonas Nr. 2a yra užrakinamas. Visos pavojingų atliekų laikymo talpos paženklintos atliekų tvarkymo taisyklėse nustatyta tvarka. Pavojingųjų atliekų ženklavimo etiketė ir joje pateikta informacija yra aiškiai matoma, atspari aplinkos poveikiui.

Elektros ir elektroninės įrangos atliekos sudedamos metaliniame furgone Nr. 2a pagal šias kategorijas:

- Televizoriai ir monitoriai;
- Stambi buitinė technika;
- Šaldymo įranga;
- Smulkūs elektros ir elektroniniai prietaisai;
- Apšvietimo įranga;
- IT ir telekomunikacinė įranga.

Visos nepavojingos atliekos laikomos tam skirtuose konteineriuose ir metaliniame furgone Nr. 2a, išskyrus padangas. Padangų atliekos (kodas – 16 01 03) laikomos rietuvėse ant asfaltuotos aikštelės dangos. Padangų rietuvės ilgis turi būti ne didesnis kaip 10 m, plotis – ne didesnis kaip 10 m, aukštis – ne didesnis kaip 1,5 m; atstumas iki sklypo ribos – ne mažiau kaip 5 m., iki statinio ne mažiau kaip 15 m. Sklypo teritorijoje, kur laikomos padangos draudžiama rūkyti, naudoti atvirą ugnį, išskyrus atvejus, kai laikantis šių taisyklių reikalavimų atliekami statybos, remonto ir (ar) suvirinimo darbai. Sklypo teritorijoje yra gaisrinės saugos ženklai, draudžiantys rūkyti ir naudoti atvirą ugnį. Metalų atliekos (kodas – 20 01 40) laikomos konteineriuose, joms specialūs sandėliavimo reikalavimai nėra taikomi.

Aikštelėje surinktos atliekos periodiškai išvežamos atitinkamiems atliekų tvarkytojams, turintiems teisę užsiimti tokių atliekų tvarkymo veikla. Atliekų išvežimą organizuoja aikštelės operatorius.

3.2.3. Medžiagos ir žaliavos

DGASA eksploataavimo metu nenaudojamos cheminės medžiagos, radioaktyvios medžiagos bei pavojingos ir nepavojingos atliekos.

3.2.4. Gamtiniai ir energiniai ištekliai

DGASA eksploatacijos metu buitiniams reikmėms ir geriamajam vandeniui tiekiamas vanduo iš Utenos miesto vandens tiekimo tinklų. DGASA darbuotojų buitiniams reikmėms per metus bus sunaudojama apie 40 m³ vandens, maksimalus paros debitas – 0,15 m³ per parą.

Ūkinės veiklos metu naudojama elektros energija iš AB „Energijos skirstymo operatorius“ (ESO) elektros tinklų, kuri naudojama patalpų ir teritorijos apšvietimui, buitinių patalpų šildymui. Planuojama po pajėgumų išplėtimo per metus sunaudoti apie 10 tūkst. kWh elektros energijos. Kiti energijos ištekliai PŪV metu naudojami nebus.

Kiti gamtos ištekliai, tokie kaip – žemė, dirvožemis, biologinė įvairovė objekto eksploatacijos metu nenaudojami.

3.2.5. Žmogiškieji ištekliai

DGASA dirba vienas darbuotojas atliekų priėmėjas – operatorius.

3.3. Ūkinėje veikloje naudojamų technologijų aprašymas, esamų ir planuojamų statinių ir įrenginių išdėstymo planas

Esami DGASA statiniai, įrenginiai ir jų paskirtis teikiami 2 lentelėje ir 2 priede.

3.3.1. Inžinerinė infrastruktūra

Vandens tiekimas: geriamasis vanduo ir buitiniams poreikiams skirtas vanduo tiekiamas iš Utenos m. vandens tiekimo tinklų. Vanduo DGASA technologinių procesų vykdymui nebus naudojamas.

Buitinių nuotekų tvarkymas: buitinės nuotekos prijungtos prie Utenos m. buitinių nuotekų tinklo.

Elektros tiekimas: DGASA prijungta prie ESO elektros tiekimo 0,4 kV galios tinklų.

Šilumos tiekimas: atskiri šilumos tiekimo inžineriniai tinklai neįrengti DGASA, administracinio pastato (konteinerio) šildymui naudojami elektriniai šildymo prietaisai.

3.3.2. Susisiekimo komunikacijos

Susisiekimas su DGASA yra iš Rašės g., kuri jungiasi su Užpalių g.

Pažymėtina, kad bendras vidutinis metinis paros eismo intensyvumas (toliau – VMPEI) Rašės g. atkarpos jungiančios su DGASA – 190 aut./p., iš jų krovinio transporto VMPEI – 45 aut./p.

Dėl į darbą DGASA atvyksiančių lengvaisiais automobiliais ir mikroautobusais darbuotojų, klientų, taip pat sukauptas atliekas išvežančių sunkvežimių, susidaro papildomas automobilių eismo intensyvumas.

DGASA nedirba sekmadieniais ir švenčių dienomis, dėl to šiuo laikotarpiu su DGASA susijusio automobilių eismo intensyvumo nebus (6 lentelė).

6 lentelė. Planuojamas dėl DGASA veiklos papildomas TP eismo intensyvumas, auto./p.

Maršrutas	Eismo intensyvumas (atvykimas ir išvykimas)
Darbuotojų atvykimas – išvykimas	2
Lengvųjų automobilių eismo intensyvumas (atliekų atvežimui)	20
Krovininių mikroautobusų eismo intensyvumas (atliekų atvežimui)	8
Sunkvežimių eismo intensyvumas atliekų konteinerių atvežimui ir išvežimui, įskaitant kt. UAB „Utenos komunalininkas“ sunkvežimių eismą	20

Šaltinis: UAB „Utenos komunalininkas“ duomenys.

3.4. Ūkinės veiklos vykdymo terminai ir eiliškumas

DGASA darbo laikas pirmadieniais nuo 7.00 val. iki 16.00 val., antradieniais – penktadieniais nuo 7.00 val. iki 19.00 val., šeštadieniais darbo laikas nuo 7.00 val. iki 16.00 val., pietų pertrauka – nuo 11.00 iki 11.45 val. Valstybinių švenčių išvakarėse DGASA dirba 1 val. trumpiau. DGASA nedirba sekmadieniais ir švenčių dienomis.

3.5. Informacija, kokiuose ūkinės veiklos etapuose – teritorijų planavimo, statinių statybos, sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymo ar tikslinimo, ūkinės veiklos nutraukimo ar kt. – atliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas

PVSV atliekamas sanitarinės apsaugos zonos ribų dydžio nustatymo etape.

3.6. Siūlomos planuojamos ūkinės veiklos alternatyvos

Siūlomos planuojamos ūkinės veiklos, vietos ir vykdymo technologijų alternatyvos neidentifikuojamos, kadangi PVSV atliekamas nustatant sanitarinės apsaugos zonų ribas.

4. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETOS ANALIZĖ

4.1. Planuojamos ūkinės veiklos vieta

DGASA yra žemės sklypuose adresu Rašės g. 4 ir Rašės g. 4A, Utenos miestas, Utenos r. sav. (7 lentelė, 8 lentelė, 1 priedas).

7 lentelė. Informacija apie Rašės g. 4 žemės sklypą.

Rodiklis	Rodiklio vertė
Adresas	Utena, Rašės g. 4
Unikalus numeris	8270-0002-0017
Kadastrinis numeris	8270/0002:17 Utenos m. k. m.
Plotas, ha	1,3948
Nuosavybės teisė	Lietuvos Respublika
Valstybės ir savivaldybių žemės patikėjimo teisė	Utenos rajono savivaldybė
Nuomininkas	UAB „Utenos komunalininkas“
Žemės naudojimo paskirtis	Kita
Žemės sklypo naudojimo būdas	Pramonės ir sandėliavimo teritorijos
Specialiosios žemės naudojimo sąlygos	Elektroninių ryšių tinklų elektroninių ryšių infrastruktūros apsaugos zonos (III skyrius, vienuoliktasis skirsnis), 225 kv. m. Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtasis skirsnis), 11 kv. m. Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtasis skirsnis), 11 kv. m. Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtasis skirsnis), 14 kv. m. Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtasis skirsnis), 74 kv. m. Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtasis skirsnis), 80 kv. m. Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtasis skirsnis), 184 kv. m. Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtasis skirsnis), 214 kv. m. Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtasis skirsnis), 14 kv. m. Skirstomųjų dujotiekių apsaugos zonos (III skyrius, šeštasis skirsnis), 158 kv. m. Šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonos (III skyrius, dvyliktasis skirsnis), 154 kv. m. Šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonos (III skyrius, dvyliktasis skirsnis), 3275 kv. m. Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonos (III skyrius, dešimtas skirsnis), 884 kv. m. Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonos (III skyrius, dešimtas skirsnis), 1 kv. m.
Žemės sklype esančių servitutų turinys	nėra

8 lentelė. Informacija apie Rašės g. 4A žemės sklypą.

Rodiklis	Rodiklio vertė
Adresas	Utena, Rašės g. 4A
Unikalus numeris	8270-0002-0013

Rodiklis	Rodiklio vertė
Adresas	Utena, Rašės g. 4A
Kadastrinis numeris	8270/0002:13 Utenos m. k. m.
Plotas, ha	0,2621
Nuosavybės teisė	Lietuvos Respublika
Valstybės ir savivaldybių žemės patikėjimo teisė	Utenos rajono savivaldybė
Nuomininkas	UAB „Utenos komunalininkas“
Specialiosios žemės naudojimo sąlygos	Elektroninių ryšių tinklų elektroninių ryšių infrastruktūros apsaugos zonos (III skyrius, vienuoliktasis skirsnis), 74 kv. m. Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtasis skirsnis), 93 kv. m. Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtasis skirsnis), 74 kv. m. Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtasis skirsnis), 14 kv. m. Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtasis skirsnis), 74 kv. m. Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtasis skirsnis), 92 kv. m. Šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonos (III skyrius, dvylikasis skirsnis), 777 kv. m. Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonos (III skyrius, dešimtas skirsnis), 602 kv. m. Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonos (III skyrius, dešimtas skirsnis), 88 kv. m. Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonos (III skyrius, dešimtas skirsnis), 125 kv. m.
Žemės sklype esančių servitutų turinys	nėra

4.2. Informacija apie turimą arba numatomą įgyti teisę valdyti, naudoti ar disponuoti žemės sklypą ar teritorijas, kuriose yra PŪV

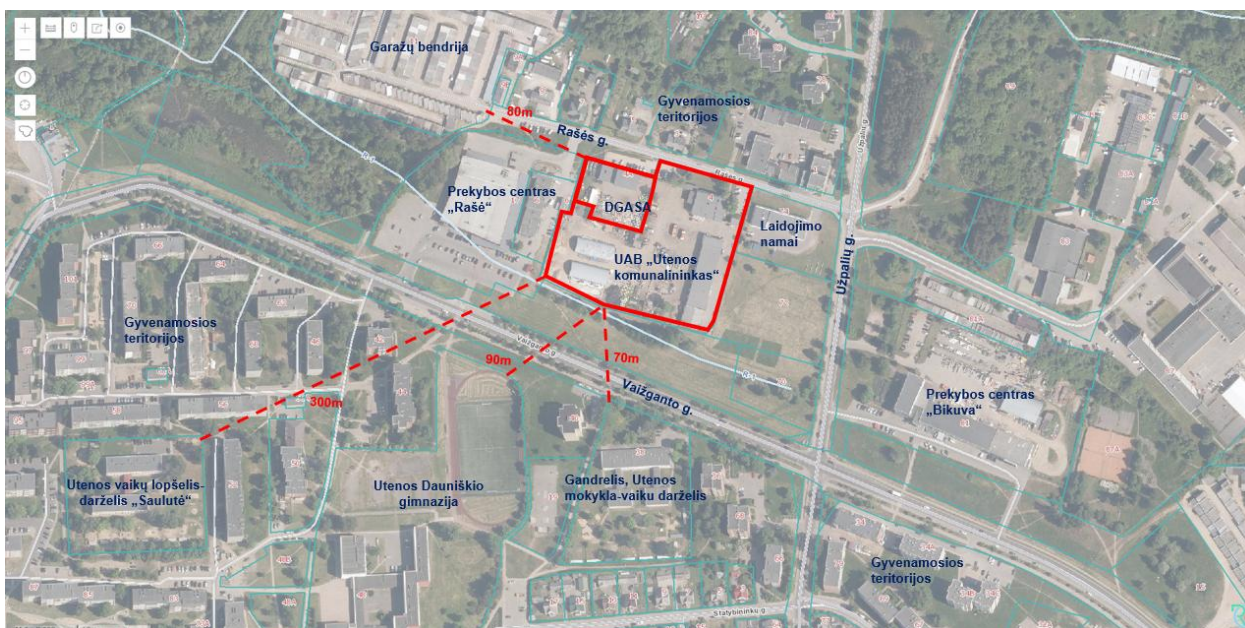
DGASA veiklai naudoja du žemės sklypus:

- Žemės sklypas Rašės g. 4 (kad. Nr. 8270/0002:17 Utenos m. k. m. Nr. 8270-0002-0017). Žemės sklypo savininkas – Lietuvos Respublika, patikėtinis – Utenos rajono savivaldybė, nuomininkas – UAB „Utenos komunalininkas“ (1 priedas).
- Žemės sklypas Rašės g. 4A (kad. Nr. 8270/0002:13 Utenos m. k. m., unikalus Nr. 8270-0002-0013). Žemės sklypo savininkas – Lietuvos Respublika, patikėtinis – Utenos rajono savivaldybė, nuomininkas – UAB „Utenos komunalininkas“ (1 priedas).

4.3. Teritorijų planavimo dokumentuose nustatytas PŪV teritorijos, gretimų žemės sklypų ar teritorijų funkcinis zonavimas ir (ar) teritorijos naudojimo reglamentas, specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Informacija apie vietovės inžinerinę infrastruktūrą, urbanizuotas teritorijas, esamus statinius ir šių teritorijų ir (ar) statinių atstumus

DGASA padėtis

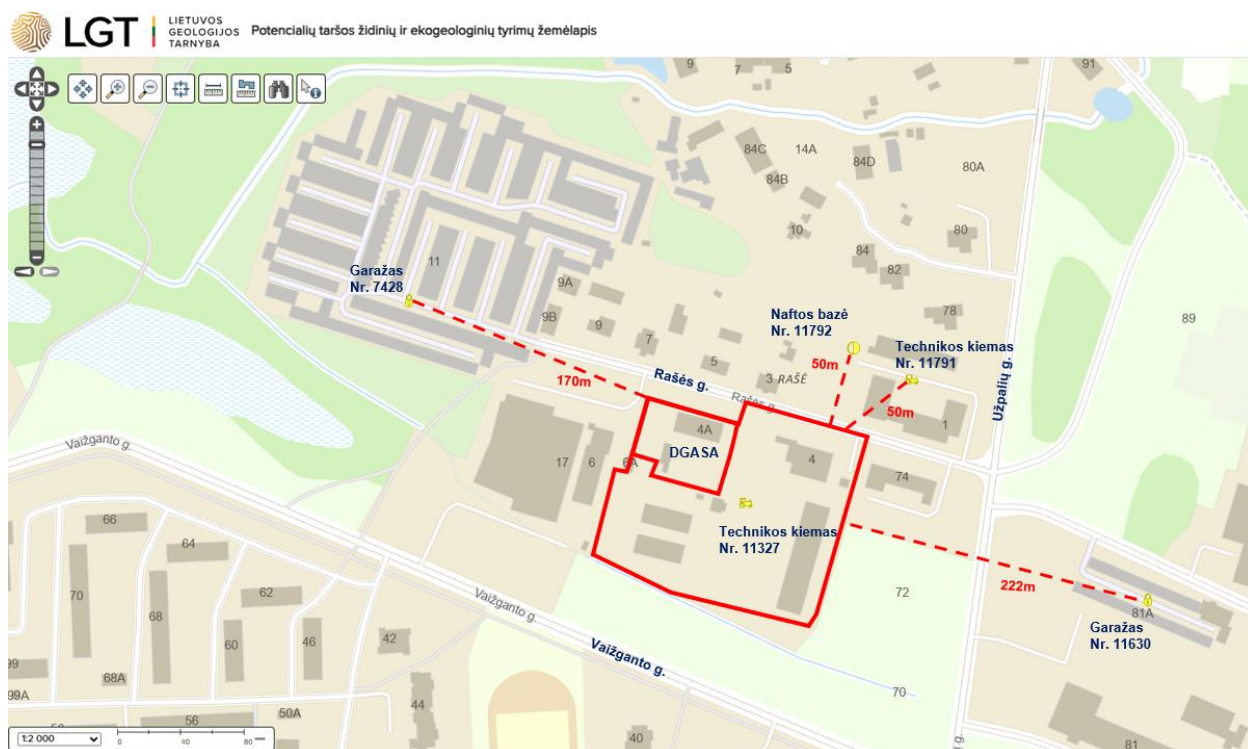
DGASA yra šiaurinėje Utenos m. teritorijos dalyje, UAB „Utenos komunalininkas“ teritorijoje. Ribojasi šiaurinėje žemės sklypo dalyje su Rašės g., rytinėje – UAB „Irsivita“ (laidojimo namai, paminklų gamyba, prekyba gėlėmis ir įkapėmis), pietinė dalis ribojasi su Donelaičio g., vakarinė dalis – Rašės prekybos centro, kitų parduotuvių, maisto gaminių įstaigų teritorija. Artimiausios gyvenamosios teritorijos nuo DGASA nutolusios 30-40 m. atstumu (2 pav.).

2 pav. DGASA padėtis.
Šaltinis: Regia Lietuva žemėlapis

Potencialūs taršos židiniai

Pagal duomenų bazės GEOLIS Potencialių taršos židinių ir ekogeologinių tyrimų žemėlapio informaciją, DGASA yra potencialus geologinės aplinkos taršos židinis. Pažymėtina, kad kiti potencialios taršos židiniai nuo DGASA yra nutolę 50-230 m atstumu (3 pav., 9 lentelė).

3 pav. Potencialių taršos židinių ir ekogeologinių tyrimų žemėlapis
Šaltinis: Geolis. Potencialių taršos židinių ir ekogeologinių tyrimų žemėlapis

9 lentelė. Potencialių taršos židinių ir ekogeologinių tyrimų duomenys

Numeris	Būklė	Tipas	Pavojingumas bendras	Pavojus gruntui	Pavojus paviršiniams vandeniams	Pavojus požeminiams vandeniams
11327	Veikianti	Technikos kiemas	Vidutinis pavojus	Vidutinis pavojus	Vidutinis pavojus	Vidutinis pavojus
7428	Veikianti	Garažas	Vidutinis pavojus	Vidutinis pavojus	Vidutinis pavojus	Vidutinis pavojus
11792	Veikianti	Naftos bazė	Vidutinis pavojus	Vidutinis pavojus	Vidutinis pavojus	Vidutinis pavojus
11791	Veikianti	Technikos kiemas	Vidutinis pavojus	Vidutinis pavojus	Vidutinis pavojus	Vidutinis pavojus
11630	Veikianti	Garažas	Vidutinis pavojus	Vidutinis pavojus	Vidutinis pavojus	Vidutinis pavojus

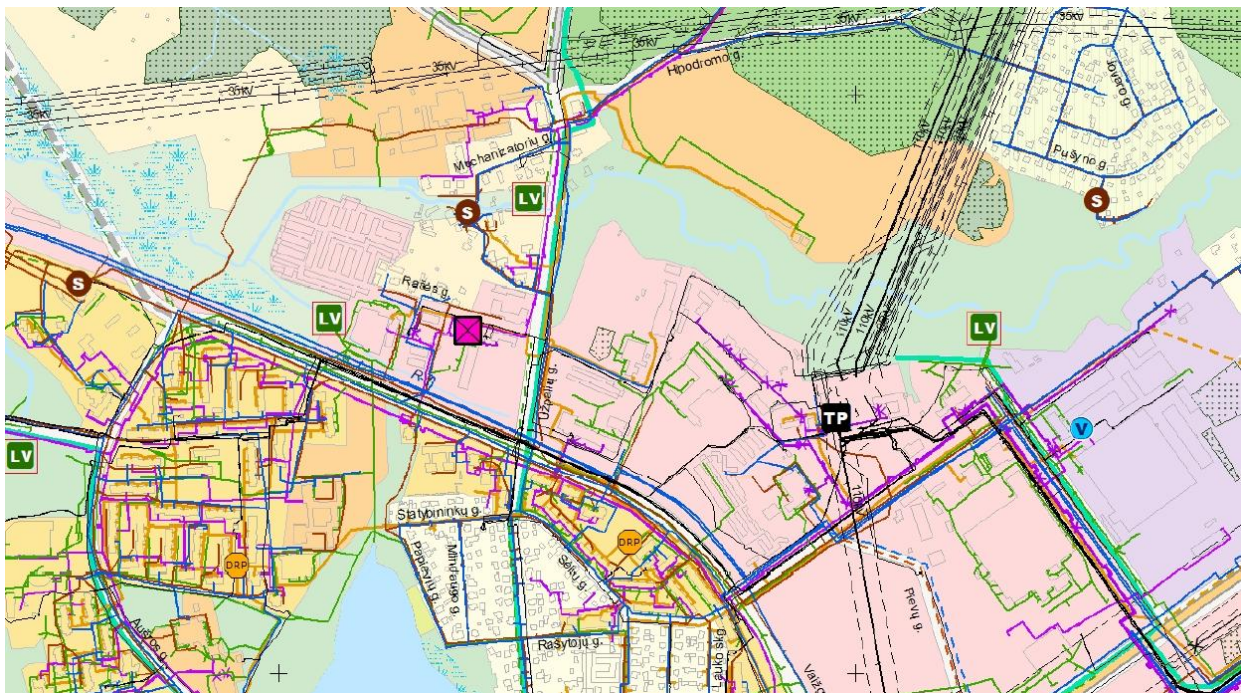
šaltinis: Geolis. Potencialių taršos židinių ir ekogeologinių tyrimų žemėlapis.

Apsaugos zonos ir servitutai

Informacija apie žemės sklypui nustatytas apsaugos zonas ir servitutus teikiama 4.1 skyriuje.

Atitiktis teritorijų planavimo dokumentams

DGASA vieta atitinka Utenos miesto teritorijos bendrojo plano keitimas, patvirtinto Utenos rajono savivaldybės tarybos 2023 m. kovo 23 d. sprendimu Nr. TS-62 sprendimu Nr. TS-142 „Dėl Utenos miesto teritorijos bendrojo plano patvirtinimo“ inžinerinės infrastruktūros sprendinius (4 pav.).

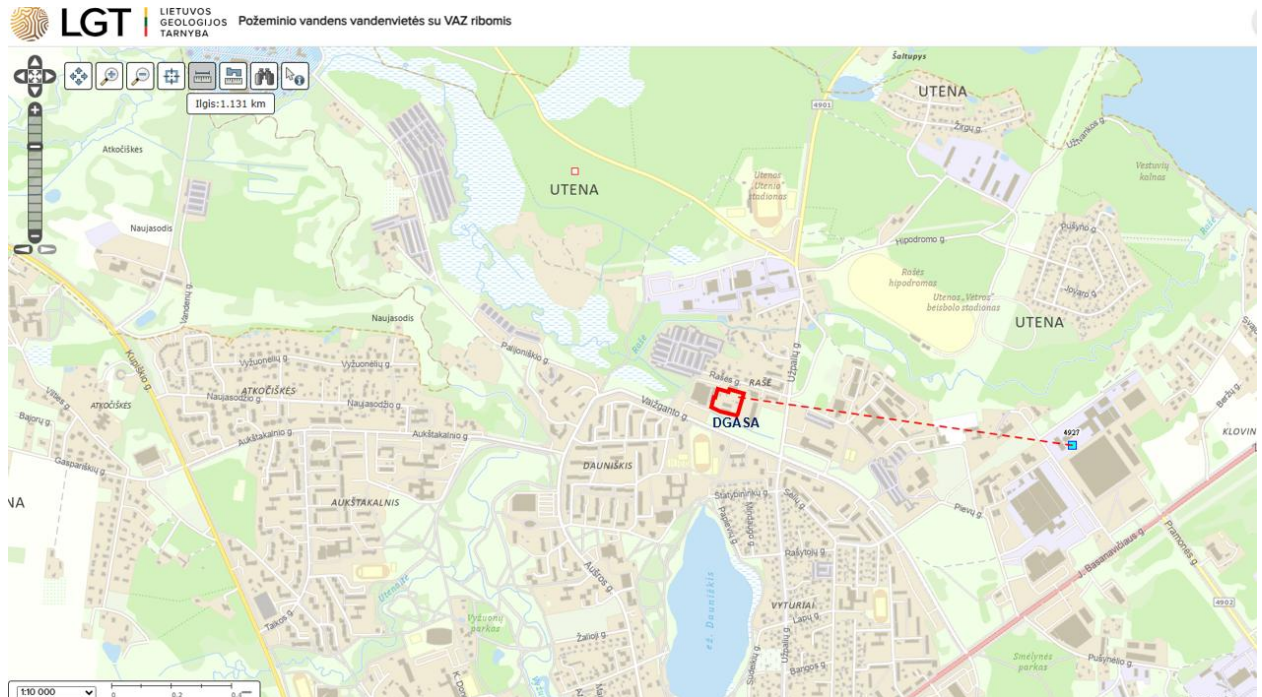

4 pav. Utenos miesto teritorijos bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros sprendiniai

Šaltinis: Utenos miesto teritorijos bendrojo plano keitimas

Vandenvietės ir jų apsaugos juostos

DGASA su Utenos miesto vandenviete nesiriboja, taip pat nepatenka į jos apsaugos juostas. Artimiausia gėlo vandens vandenvietė nuo DGASA nutolusi 1131 m į rytus – Nr. 4927 AB „Utenos trikotažas“ (5 pav.).

5 pav. Vandenvietės ir VAZ

Šaltinis: Lietuvos geologijos tarnybos el. paslaugos. Požeminio vandens vandenvietės su VAZ ribomis

Kultūros paveldas

Nagrinėjamoje teritorijoje kultūros paveldo vertybių nėra, taip pat DGASA su tokiomis teritorijomis nesiriboja.

Saugomos teritorijos

Nagrinėjamoje teritorijoje saugomų teritorijų ir saugomų gamtos objektų nėra. Taip pat pažymėtina, kad su tokiomis teritorijomis ir objektais DGASA nesiriboja.

4.4. Nuotekų susidarymas, preliminarus jų kiekis ir užterštumas, jų tvarkymas

DGASA veikloje susidaro būtinės nuotekos 0,15 m³/parą arba 40 m³/metus (10 lentelė). Susidaranti būtinės nuotekos išleidžiamos į Utenos miesto buitinių nuotekų tinklus

Taip pat pažymėtina, kad DGASA aikštelėje ir UAB „Utenos komunalininkas“ susidaro paviršinės nuotekos. Paviršinės nuotekos po teritorijos remonto darbų bus surenkamos nuo asfaltuoto paviršių, stogų, kitų kietų dangų plotas – 1,6569 ha, joje stovės nepavojingoms atliekoms skirti atliekų surinkimo konteineriai, dalis konteinerių bus uždari) ir paviršinių nuotekų surinkimo sistema nuvedamos į paviršinių nuotekų valymo įrenginį.

Aikštelės eksploatacijos metu bus stebimas konteinerių užpildymas, būklė, esant poreikiui konteineriai izoliuojami nuo kritulių, todėl paviršinių nuotekų taršos padidėjimo dėl DGASA vykdomos veiklos nebus.

Surinktos paviršinės nuotekos bus išvalomos paviršinių nuotekų valymo įrenginyje, kurio konkretus tipas bus parenkamas projektavimo metu. Planuojama, kad paviršinių nuotekų valymo sistema susideda iš PE 850 mm skersmens srauto paskirstymo šulinio, smėlio purvo nusodintuvo ir naftos produktų atskirtuvo, kurio našumas ne mažesnis kaip 21,26 l/s, ir PE 850 mm skersmens mėginių paėmimo šulinio su uždaromąja sklende. Išvalytos nuotekos išleidžiamos į Utenos miesto paviršinių nuotekų surinkimo tinklus.

Naftos gaudyklė bus periodiškai tikrinama bei prižiūrima pagal pasirašytas sutartis su šias paslaugas teikiančia įmone. Ši įmonė taip pat pasirūpins naftos produktais užterštų nuotekų bei dumblo išsiurbimu ir išvežimu utilizuoti pagal sudarytas sutartis su atliekų tvarkytojais bei mechaniniu jos valymu.

Vadovaujantis Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento, patvirtinto LR Aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. D1-193 „Dėl Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“, 8 p. reikalavimais, apskaičiuotas faktinis paviršinių nuotekų kiekis nuo pastato stogo, stoginių ir kietų dangų (Wf).

$W_f = 10 \times H_f \times p_s \times F \times K$, m³/metus,

čia:

H_f – vidutinis daugiametis kritulių kiekis tam tikroje teritorijoje, mm (vadovaujantis Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos daugiamečiais stebėjimų duomenimis, vidutinis kritulių kiekis Vilkaviškio r. sav. siekė 678 mm, informacijos šaltinis: <http://www.meteo.lt>);

p_s – paviršinio nuotėkio koeficientas:

p_s=0,85 – stogų dangoms;

p_s=0,83 – kietoms, vandeniui nelaidžioms, dangoms;

F – teritorijos plotas, išskyrus žaliuosius plotus, kuriuose neįrengta vandens surinkimo infrastruktūra, ir žemės ūkio naudmenas, ha;

K – paviršinio nuotėkio koeficientas, atsižvelgiant į tai, ar sniegas iš teritorijos pašalinamas. Jei sniegas pašalinamas, – K=0,85, jei nešalinamas, – K=1.

Tuomet,

$W_{\text{kietos dangos}} = 10 \times 678 \times 0,83 \times 1,6569 \times 1 = \mathbf{9324,04 \text{ m}^3/\text{metus}}$.

Taip pat vadovaujantis Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento 9.1 p., kai nuotekos surenkamos nuo ne didesnių kaip 3 ha ploto (paviršių, nuo kurių surenkamos nuotekos, plotas) teritorijų, ekstrapoliacijos būdu apskaičiuota, kad nuo 1,6569 ha teritorijos ploto valytinas nuotekų srautas, 21,26 l/s.

Pažymėtina, kad paviršinės nuotekos prieš išleidžiamos į aplinką bus valomos. Vadovaujantis Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento 18.2 p. reikalavimais, į gruntą išleidžiamų paviršinių nuotekų užterštumas neviršys:

- BDS₇ didžiausia momentinė koncentracija – 10 mg O₂/l (vidutinė metinė koncentracija nenustatoma);

- naftos produktų didžiausia momentinė koncentracija – 1 mg/l (vidutinė metinė koncentracija nenustatoma).

Duomenys apie preliminarų nuotekų susidarymą pateikiami žemiau:

10 lentelė. Duomenys apie planuojamą preliminarų nuotekų susidarymą

Eil. Nr.	Nuotekų tipas	Planuojamų išleisti nuotekų kiekis	
		m3/metus	m3/para
1.	Buitinės nuotekos	40	0,15
2.	Paviršinės nuotekos	9324,04	25,55

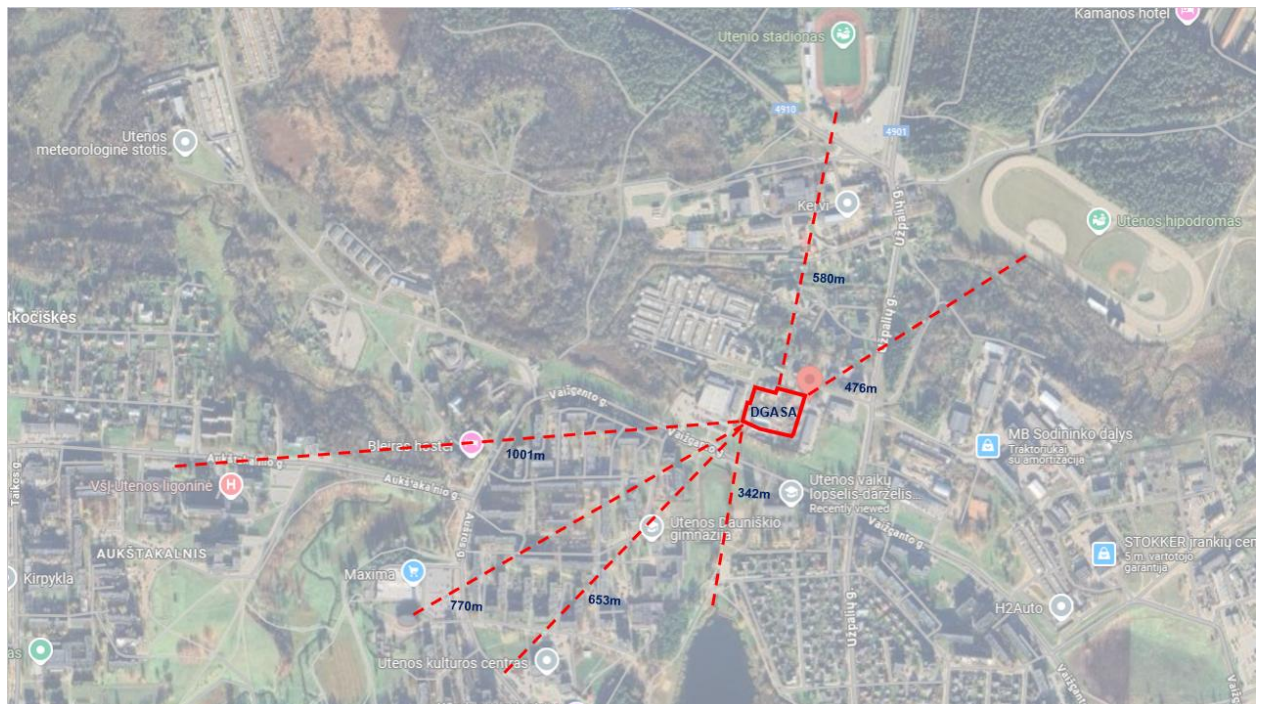
Šaltinis: MB „Viaconsult“ atlikti preliminarūs skaičiavimai, 2024 m.

4.5. Ūkinės veiklos vietos (žemės sklypo) įvertinimas atsižvelgiant į gretimybes objektus

Artimiausios gydymo įstaigos

Artimiausios DGASA gydymo įstaigos nutolusios ~1000 m atstumu į vakarus (6 pav.):

- Utenos ligoninė, adresas – Aukštakalnio g. 3, Utena;
- Utenos pirminės sveikatos priežiūros centras, adresas - Aukštakalnio g. 5, Utena.

6 pav. Utenos miesto objektai.

Šaltinis: Google Maps žemėlapis

Artimiausios švietimo ir ugdymo įstaigos

Artimiausios švietimo ir ugdymo įstaigos nutolusios 70-300 m atstumu į pietus (2 pav.):

- Utenos Dauniškio gimnazija, adresas – Vaižganto g. 48, Utena;

- Utenos mokykla-vaikų darželis „Gandrelis“, adresas – Vaižganto g. 38, Utena;
- Utenos vaikų lopšelis-darželis „Saulutė“, adresas – Vaižganto g. 54, Utena.

Artimiausios rekreacinės teritorijos

DGASA artimiausios rekreacinės teritorijos nutolusios 470-770 m atstumu (6 pav.):

- Utenio stadionas;
- Utenos hipodromas;
- Dauniškio ežero parkas;
- Utenos kultūros centras;
- Utenos Dievo Apvaizdos parapija.

Artimiausios suplanuotos gyvenamosios teritorijos

Pagal Bendrojo plano sprendinius gyvenamųjų teritorijų plėtra nėra draudžiama šalia DGASA esančiuose žemės sklypuose (4 pav.).

5. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VEIKSNIŲ, DARANČIŲ ĮTAKĄ VISUOMENĖS SVEIKATAI, TIESIOGINIO AR NETIESIOGINIO POVEIKIO KIEKYBINIS IR KOKYBINIS APIBŪDINIMAS IR ĮVERTINIMAS

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metu yra įvertinama veikla, teritorija ir gretimybės, atliekama gyventojų populiacijos ir sveikatos būklės analizė, nusistatomi ir įvertinami pagrindiniai ūkinės veiklos potencialūs rizikos veiksniai. Atlikus rizikos veiksnių kiekybinius, kokybinius ir aprašomuosius vertinimus yra nustatoma potenciali objekto sukeliama rizika sveikatai, teikiamos rekomendacijos, siūlomos priemonės. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procesas pabaigiamas išvada dėl planuojamos ūkinės veiklos leistinumo ar neleistinumo ir rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zonos nustatymu.

PVSV ataskaitoje yra keliami du tikslai:

- Nustatyti PŪV keliamų veiksnių galimą poveikį gretimybėje gyvenantiems/atvykstantiems žmonėms;
- Nustatyti PŪV keliamos cheminės, fizikinės, taršos kvapais atitikimą ribinėms vertėms, reglamentuotoms teisės norminiuose aktuose ir pagal gautus rezultatus rekomenduoti sanitarinės apsaugos zonos ribas.
- Ataskaitoje analizuojami PŪV Visuomenės sveikatai įtaką darantys veiksniai:
- Veiksniai, kurie turi reglamentuotas ribines vertes: triukšmas, oro tarša, tarša kvapais, dirvožemio ir vandens tarša.
- Veiksniai, kurių ribinės vertės nėra reglamentuotos: profesinės rizikos veiksniai, psichologiniai veiksniai, ekstremalių situacijų veiksniai.

- kiti reikšmingi planuojamos ūkinės veiklos visuomenės sveikatai įtaką darantys veiksniai (biologiniai, ekonominiai), kurių taršos rodiklių ribinės vertės nėra reglamentuotos norminiuose teisės aktuose, nenustatyti.

5.1. Planuojamos ūkinės veiklos cheminės taršos ir galimas planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatai

5.1.1. Teršalų poveikis sveikatai

Teršalai – medžiaga arba medžiagų mišinys, kuris dėl žmonių veiklos patenka į aplinkos orą ir, veikdamas atskirai ar su atmosferos komponentais, gali pakenkti žmonių sveikatai ir aplinkai arba turtui.

Ribinė aplinkos oro užterštumo vertė – mokslinėmis žiniomis pagrįsta aplinkos oro užterštumo lygio vertė, kuri nustatyta aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro siekiant išvengti kenksmingo poveikio žmonių sveikatai ir (arba) aplinkai, užkirsti jam kelią ar jį sumažinti ir kurios negalima viršyti nuo LR aplinkos ministro ir LR sveikatos apsaugos ministro nustatytos datos.

Nustatant PŪV teršalų poveikį visuomenės sveikatai buvo atliktas planuojamos veiklos taršos modeliavimas aplinkos ore įvertinus aplinkos foninį užterštumą. Tuo atveju, jeigu sumodeliuotos teršalų koncentracijos ir ribinės vertės santykis yra mažesnis už 1, daroma išvada, kad aplinkos oro kokybė yra tinkama gyvenamajai ir visuomeninei aplinkai ir kenksmingo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai nebus.

Teršalų, kurie dėl PŪV pateks į aplinkos orą aprašymas poveikio žmonių sveikatai aspektu pateikiamas žemiau.

Kietos dalelės

Į orą išmetamos kietosios dalelės labai skiriasi savo fizine ir chemine sudėtimi, skirtingi yra dalelių dydžiai ir jų išmetimo šaltiniai. KD10 dalelės (kurių aerodinaminis skersmuo ore yra mažesnis nei 10µm) kelia didžiausią susirūpinimą, kadangi jos yra pakankamai mažos, kad galėtų prasiskverbti giliai į plaučius ir tokiu būdu sukelti didelę grėsmę žmogaus sveikatai. Šiuo metu KD2.5 dalelės laikomos sukeliančiomis dar didesnę grėsmę sveikatai. Didesnės dalelės nėra tiesiogiai įkvėpamos ir iš oro pakankamai efektyviai gali būti pašalinamos sedimentacijos būdu. Pagrindinis patekimo į organizmą kelias yra kvėpavimo takai. Dalis įkvėptų dalelių nusėda kvėpavimo takuose, o likusi dalis pašalinama su iškvėpamu oru. Nusėdimo vieta priklauso nuo dalelių savybių (dydžio, formos, elektrinio krūvio, tankio, hidroskopiškumo) ir individo kvėpavimo trakto anatomijos bei kvėpavimo intensyvumo. Didesnės dalelės (>10 µm) nusėda kvėpavimo trakto dalyje, esančioje virš gerklų, 5-10 µm diametro dalelės – stambesniuose kvėpavimo takuose (bronchuose), 2,5-5 µm dalelės – smulkesniuose takuose (bronchiolėse). Po nusėdimo plaučiuose, didžioji dalis dalelių įvairiais mechanizmais yra pašalinamos iš organizmo. Smulkiosios dalelės gali būti pernešamos giliai į plaučius, kur jos gali sukelti uždegimą ir pabloginti žmonių, sergančių širdies ar plaučių ligomis, būklę.

Azoto oksidų poveikis žmonių sveikatai

Azoto oksidai susidaro degimo proceso metu, aukštoje temperatūroje oksiduojantis atmosferos azotui. Pagrindinis produktas yra azoto monoksidas (NO), mažesnė dalis azoto dioksido (NO₂) ir kitų azoto oksidų (NO_x). Į atmosferą patekęs NO netrukus oksiduojasi ir susidaro NO₂. Saulės šviesoje, vykstant reakcijai tarp NO₂ ir lakiųjų organinių junginių susidaro antriniai teršalai (ozonas, formaldehidai ir kt.). Pagrindinis azoto oksidų – šaltinis yra kelių transportas, iš kur išmetama apie pusę azoto oksidų kiekio Europoje. Todėl didžiausios NO ir NO₂ koncentracijos susidaro miestuose, kur eismo intensyvumas didžiausias. Aplinkoje NO₂ egzistuoja dujinėje formoje, todėl vienintelis patekimo į žmogaus organizmą kelias yra kvėpavimo takai. NO₂ gali dirginti plaučius ir sumažinti atsparumą kvėpavimo takų infekcijoms (gripui ir pan.).

Anglies monoksido poveikis žmonių sveikatai

Anglies monoksidas (CO) yra toksinės dujos, išmetamos į atmosferą degimo procesu metu arba oksiduojantis angliavandeniliams bei kitiems organiniams junginiams. Europos miestuose beveik visas CO kiekis (90%) išmetamas iš kelių transporto priemonių, o kita dalis iš gyvenamųjų namų ir komercinių pastatų katilinių. Šis junginys atmosferoje išsilaiko iki 2 mėn., po to oksiduojasi į anglies dioksidą (CO₂). Organizme CO stabdo deguonies pernešimą kraujyje. Tai sumažina į širdį patenkantį deguonies kiekį, o tai ypač svarbu žmonių, kenčiančių nuo širdies ligų, sveikatai.

Lakieji organiniai junginiai LOJ

Pagrindinis patekimo į aplinkos orą šaltinis yra iškastinio kuro ir jo produktų deginimas. Iš dyzelinu ir benzinu varomų autotransporto priemonių nepilnai sudegus degalams į orą patenka organiniai junginiai. Plaučių alveolės yra išraizgytos tankaus kraujagyslių tinklo todėl į kvėpavimo sistemą patekę organiniai junginiai iškart keliauja į kraują. Didelis angliavandenilių kiekis neigiamai veikia kraujotaką, nervų sistemą, kraujotaką, o patekęs į akis gali sukelti jų dirginimą ir ašarojimą. Policikliniai aromatiniai angliavandeniliai gali būti vėžinių susirgimų priežastimi.

5.1.2. Oro taršos šaltiniai planuojamoje teritorijoje

DGASA nebus priimamos biologiškai skaidžios atliekos (žaliosios/maisto virtuvės atliekos). Oro tarša iš stacionarių taršos šaltinių nesusidarys. Pagrindiniai oro taršos šaltiniai nagrinėjamoje teritorijoje yra ir bus vidaus degimo varikliais varomos transporto priemonės – lengvieji ir sunkieji automobiliai. Patalpų šildymui ir karšto vandens ruošimui bus naudojama elektra.

Bendras ŪV generuojamas automobilių transporto srautas – 50 automobilių (30 – lengvieji ir 20 – sunkieji) per parą (periode nuo 7 iki 19 val.). Oro taršos atžvilgiu, automobilių srautas ir jų nuvažiuotas kelias (100-150 m pirmyn ir atgal) yra per mažas, kad turėtų reikšmingos įtakos aplinkos orui.

Atliekų krovos metu tarša nesusidarys (pvz. dulkėtumas), nes didžioji atvežamų ir išvežamų atliekų dalis yra ir bus stambių gabaritų. Smulkios/birios frakcijos atliekos būna atvežamos supakuotos maišuose ir išvežamos dengtuose konteneriuose, o visa atliekų krova teritorijoje bus vykdoma rankiniu būdu, kuri negali reikšmingai įtakoti taršos dulkiemis.

Išvada: Oro tarša dėl PŪV yra nereikšminga ir nedaranti įtakos aplinkos oro kokybei bei žmonių sveikatai. Oro tarša nuo transporto nėra skaičiuojama ir modeliuojama.

5.2. Vandens, dirvožemio tarša

Vykdamat liekų surinkimo ir tvarkymo veiklą DGASA taikomos šios organizacinės ir ilgalaikės poveikio vandens ir dirvožemio kokybei rizikos prevencijos priemonės:

- visa ūkinei veiklai naudojama aikštelės teritorija padengta kieta, nelaidžia vandeniui danga, apsaugančia nuo teršalų nutekėjimo į gruntą ir gretimas teritorijas;
- buitinės nuotekos išleidžiamos į Utenos miesto buitinių nuotekų tinklus;
- atskiri naftos produktai surenkami į atskiras talpas laikomas pastogėje (vietos Nr. 2c) ir perduodami atliekų tvarkytojams;
- paviršinių nuotekų valymui bus įrengta – naftos-purvo gaudyklė, našumas ne mažesnis kaip 21,26 l/s. Išvalytos paviršinės nuotekos išleidžiamos į miesto paviršinių nuotekų tinklus.
- atliekų pakrovimo/ iškrovimo ar laikymo metu išsiliejusiems ar išsibarsčiusiems teršalams surinkti ir nukenksminti objekte naudojami sorbentai;
- pavojingosios atliekos priimamos ir tvarkomos taip, kad nepatektų ant teritorijos paviršiaus: priimamos supakuotos į sandarias pakuotes, pakuotės objekte neardomos, atliekos neperpilamos ir nemaišomos tarpusavyje; pavojingosios atliekos laikomos rakinamame pavojingųjų atliekų sandėlyje, sandariuose konteineriuose, talpose ar vietose, pažymėtuose specialia žyma;
- visa objekto teritorija nuolat prižiūrima, tvarkoma ir šluojama, surenkamos šiukšlės, žiemos metu pagal poreikį valomas sniegas.

Išvada: DGASA vykdomos ūkinės veiklos poveikis vandens ir dirvožemio užterštumui nėra reikšmingas.

5.3. Kvapai

Kvapasp – lakios cheminės medžiagos, kurias galime pajusti uoslės organais. Kvapai gali būti malonūs ir nemalonūs. Žmogų nuolat supa įvairiausi kvapai. Jie turi įtakos nuotaikai, darbingumui, organizmo gyvybinei veiklai. Be to, kvapai padeda pažinti aplinką. Manoma, kad jautrumas kvapams yra individuali kiekvieno žmogaus organizmo savybė, kuri nuolat kinta. Kvapų emisija paprastai vertinama kaip nepageidaujama arba nemaloni iki tokio laipsnio, kai ji pradeda negatyviai veikti aplinką. Ne visada kvapai tiesiogiai kenksmingi žmonių sveikatai, nes žmonės dažnai kvapus užuodžia ir tada, kai cheminių junginių koncentracija ore dar labai maža. Paprastai tik reikšmingos cheminių junginių koncentracijos, žymiai aukštesnės nei jautrumas kvapams, yra pavojingos žmonių sveikatai.

Lietuvoje kvapas reglamentuojamas Lietuvos higienos normoje HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymas Nr. V – 885). Didžiausia leidžiama kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore yra 8 europiniai kvapo vienetai (8 OUE/m³). Patalpų ore kvapas reglamentuojamas pagal cheminių medžiagų kvapo slenkstį, nurodomą higienos normoje HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatų patalpų ore“. Cheminės

medžiagos kvapo slenksčio vertė – pati mažiausia cheminės medžiagos koncentracija, kuriai esant 50 % kvapo vertintojų (ekspertų), vadovaudamiesi dinaminės olfaktometrijos metodu, nustatyta LST EN 13725:2004/AC:2006 „Oro kokybė. Kvapo stiprumo nustatymas dinamine olfaktometrija“, pajunta kvapą. Cheminių medžiagų kvapo slenksčio vertė prilyginama vienam Europos kvapo vienetai (1 OUE/m³).

PŪV generuojamiems teršalams kvapo slenkstis nėra nustatytas.

Išvada: Objekte nevykdoma jokia ūkinė veikla ir technologiniai procesai, kurių metu į aplinkos orą būtų išmetamos cheminės medžiagos, kurios turi kvapo slenkstį, nustatytą pagal 2007 m. gegužės 10 d. higienos normą HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatų patalpų ore“. Ūkinės veiklos sąlygojamų kvapų poveikis gyventojams yra nereikšmingas.

5.4. Fizikinės (triukšmas, nejonizuojančioji spinduliuotė ir kt.) taršos

DGASA išsamiai įvertintas neigiamo poveikio visuomenės sveikatai triukšmo aspektas, tuo tarpu kiti veiksniai (vibracija, nejonizuojančioji spinduliuotė, kt.), kadangi nepasireiškia vykdomos veiklos metu nevertinti.

5.4.1. Triukšmo vertinimo metodika

Prognozuojant triukšmo lygio pokytį aplinkinėse teritorijose buvo atliktas triukšmo sklaidos skaičiavimas ir modeliavimas programa CadnaA 2021 MR1 (angl. Computer Aided Noise Abatement – kompiuterinė triukšmo mažinimo sistema). Tai programinė įranga skirta triukšmo poveikio apskaičiavimui, vizualizacijai, įvertinimui ir prognozavimui. CadnaA programoje vertinamos 4 pagrindinės akustinių taršos šaltinių grupės (pagal 2002/49/EB), kurioms taikomos atitinkamos Europos Sąjungoje ir Lietuvoje galiojančios metodikos ir standartai:

- Pramoninis triukšmas (ISO 9613);
- Kelių transporto triukšmas (NMPB-Routes-96);
- Geležinkelio transporto triukšmas (CNOSSOS-EU).

Skaičiuojant triukšmą pagal ISO 9613 buvo priimtos palankiausios sąlygos triukšmo sklidimui:

- triukšmo lygio skaičiavimo aukštis – 1,6 m, skaičiavimo tinklelio dydis – 2 m;
- triukšmo slopinimas – įvertinti gretimų statinių aukščiai nagrinėjamoje teritorijoje, įvertintos dangų absorbcinės charakteristikos;
- įvertintas triukšmo šaltinių darbo režimas.

5.4.2. Didžiausi leidžiami triukšmo ribiniai dydžiai

Triukšmas gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje įvertinamas matavimo ir (ar) modeliavimo būdu, gautus rezultatus palyginant su atitinkamais Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės

paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ (toliau – Higienos norma 33:2011) pateikiamais didžiausiais leidžiamais triukšmo ribiniais dydžiais gyvenamuosiuose bei visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje (11 lentelė).

11 lentelė. Ribinės triukšmo lygio vertės

Eil. Nr.	Objekto pavadinimas	Paros laikas, val.	Ekvivalentinis garso slėgio lygis (LAeqT), dBA
1.	Gyvenamųjų pastatų ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, išskyrus transporto sukeliama triukšmą	7–19 (diena)	55
		19–22 (vakaras)	50
		22–7 (naktis)	45
2.	Gyvenamųjų pastatų ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, veikiamoje transporto sukeliama triukšmo	7–19 (diena)	65
		19–22 (vakaras)	60
		22–7 (naktis)	55

5.4.3. Vertinti triukšmo šaltiniai

Modeliavimui buvo naudoti DGASA viduje vykstančio automobilių eismo intensyvumo eismo duomenys (6 lentelė). Taip pat buvo įvertintas ir atliekų iškrovimo metu susidarancio atliekų kritimo į konteinerį, stiklo dužimo triukšmo duomenys (12 lentelė).

12 lentelė. DGASA veiklos metu naudojamų stacionarių triukšmo šaltinių charakteristikos.

Stacionarus triukšmo šaltiniai			Triukšmo šaltinio naudojimo trukmė, min.	Triukšmo šaltinio tipas
Nr.	Pavadinimas	Garso lygis, dBA		
2a	Pavojingų atliekų ir elektronikos atliekų furgonas	83	30	taškinis
15	Statybinių atliekų konteineris su asbesto atliekomis (13 m ³)	99	15	taškinis
30	mišrios statybinės ir griovimo atliekos, nenurodytos 17 09 01, 17 09 02 ir 17 09 03	99	15	taškinis
31	betonas	99	15	taškinis
32	čerpės ir keramika	99	10	taškinis
27	Metalo atliekos	94,9	10	taškinis
27	Metalo atliekos	94,9	10	taškinis
26	Medienos atliekų konteineris	91	15	taškinis
26	Medienos atliekų konteineris	91	15	taškinis
24	Plastiko atliekų konteineris	83	10	taškinis
20	Didelių gabaritų atliekų konteineris	91	30	taškinis

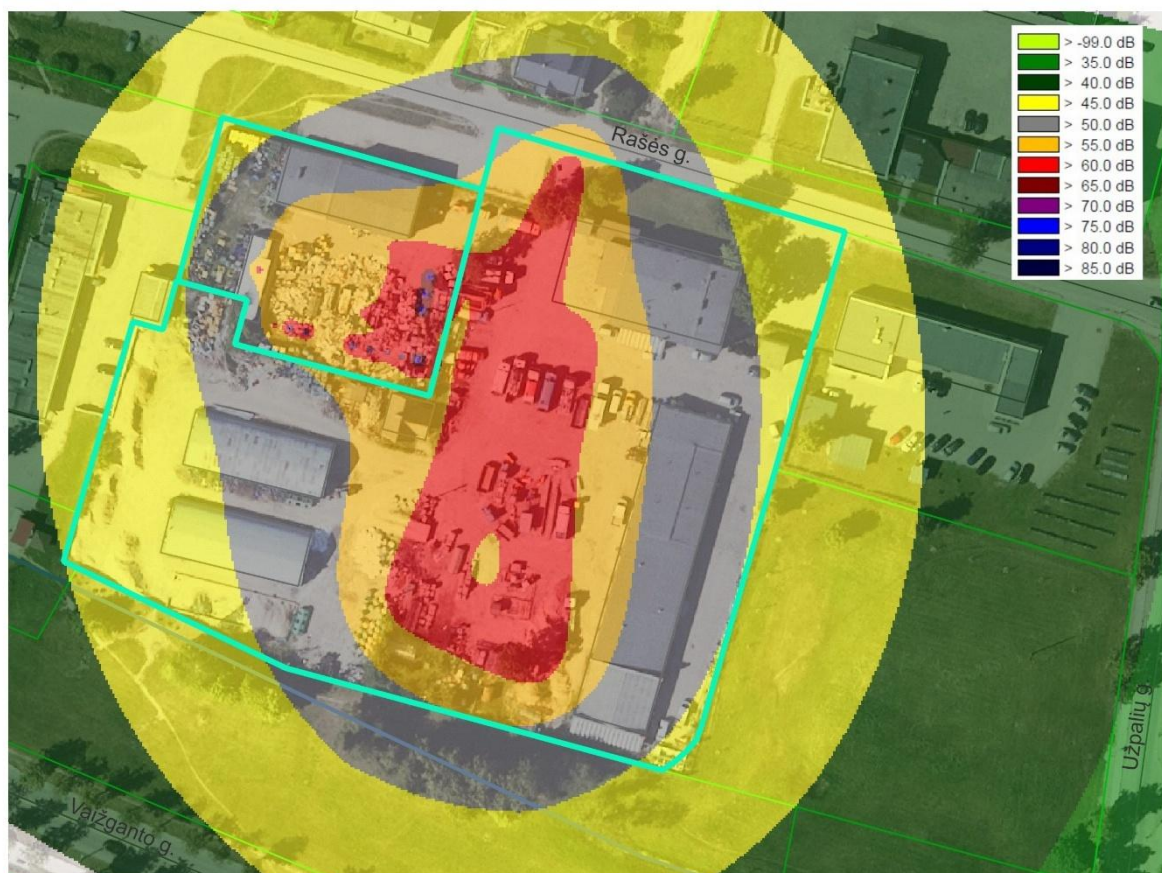
Stacionarus triukšmo šaltiniai			Triukšmo šaltinio naudojimo trukmė, min.	Triukšmo šaltinio tipas
Nr.	Pavadinimas	Garso lygis, dBA		
20	Didelių gabaritų atliekų konteineris	91	30	taškinis

5.4.4. DGASA triukšmo sklaidos skaičiavimo rezultatai

Žemiau pateikti pramoninės veiklos keliamo triukšmo sklaidos modeliavimo rezultatai, apskaičiuoti ties artimiausiu jautriu receptoriumi. Taip pat pateikiamos maksimalios triukšmo vertės ties DGASA teritorijos riba.

13 lentelė. Triukšmas ties artimąja gyvenamąja aplinka nuo pramoninių triukšmo šaltinių.

Receptoriaus Nr.	Receptoriaus adresas ir koordinatės LKS-94 sistemoje	Apskaičiuotas triukšmo lygis, dB		
		Diena	Vakaras	Naktis
1.	Utena, Rašės g. 5, gyvenamasis namas	51,7	0	0

7 pav. DGASA veiklos triukšmas dienos metu

Šaltinis: MB „Viaconsult“ skaičiavimai modeliavimo būdu

8 pav. DGASA veiklos triukšmas vakaro metu

Šaltinis: MB „Viaconsult“ skaičiavimai modeliavimo būdu

9 pav. DGASA veiklos triukšmas nakties metu

Šaltinis: MB „Viaconsult“ skaičiavimai modeliavimo būdu

5.4.5. Triukšmo sklaidos rezultatai ir išvados

Vadovaujantis atliktu triukšmo sklaidos modeliavimu ūkinės veiklos vykdymo metu triukšmo tarša neviršys higienos normos HN 33:2011 nustatytų normatyvinių verčių ties artimają gyvenamą aplinką. Vertinant DGASA veiklos keliamą triukšmą – maksimali triukšmo tarša dienos metu susidaro ties artimiausiu gyvenamuoju namu (DGASA žemės sklypo ribomis) – 51,7 dB. Vakaro ir nakties metu kai DGASA nedirba, transportas nevyksta į/iš DGASA teritorijos triukšmo taršos nėra.

Pagal triukšmo sklaidos modeliavimo rezultatus ir žemėlapių ekvivalentinio triukšmo izolinių konfigūracijas matome, kad DGASA triukšmas už DGASA žemės sklypo ribų nebus viršijamas.

Išvada:

Vertinant esamą suminę transporto infrastruktūrų keliamą akustinę situaciją nustatyta, kad ties ūkinės veiklos atžvilgiu artimiausiomis saugotomis aplinkomis triukšmo lygiai atitinka ir atitiks HN 33:2011 nustatytas ribines vertes. Toliau vykdant veiklą papildomas eismo pritraukimas lyginant su esama akustine situacija neprognozuojamas, todėl visais atvejais triukšmo lygis neviršys 51,7 dB(A), kai tuo tarpu Ldienos ribinė vertė pagal HN 33:2011 siekia 65 dB(A).

Vertinant suminę kitų triukšmo šaltinių (ne transporto infrastruktūrų) keliamą akustinę situaciją nustatyta, jog triukšmo lygis atitinka HN 33:2011 nustatytas ribines vertes skirtas kitų triukšmo šaltinių (ne transporto infrastruktūrų) keliamam triukšmui įvertinti. Toliau vykdant ūkinę veiklą naujų triukšmo šaltinių atsiradimas nėra prognozuojamas, todėl visais atvejais triukšmo lygis ties artimiausių saugotųjų (gyvenamųjų) aplinkų ribomis neviršys 51,7 dB(A), kai tuo tarpu Ldienos ribinė vertė pagal HN 33:2011 siekia 65 dB(A).

Vertinimo metu nustatyta, kad triukšmo lygių ribinės vertės pagal HN 33:2011 nėra viršijamos už nagrinėjamo sklypo ribų, todėl rekomenduojama SAZ ribas sutapatinti su sklypo ribomis.

5.5. Vibracija

Vibracija – kieto kūno pasikartojantys judesiai apie pusiausvyros padėtį. Vibracija perduodama per stovinčio, sėdinčio ar gulinčio žmogaus atramos paviršius į jo kūną. Žmogaus sveikatai pavojingos vibracijos dydžiai reglamentuojami higienos normomis HN 50:2003. Ši higienos norma nustato visą žmogaus kūną veikiančios vibracijos didžiausius leidžiamus dydžius gyvenamosiose, specialiosiose ir visuomeninėse patalpose, kuriose žmonės veikia arba gali veikti visą žmogaus kūną veikianči vibracija, ir taikoma šios vibracijos poveikiui visuomenės sveikatai vertinti.

Bendraja prasme visam kūnui perduodama vibracija sveikatai turi tokį poveikį:

- sukelia diskomforto ir nuovargio jausmą;
- kelia nerimą dėl statinio konstrukcijų pažeidimo;
- gali pabloginti matymą.

Šiuos poveikius dažniausiai sukelia tik gana stiprią vibraciją skleidžiantys įrenginiai jų operatoriams: transporto priemonės (oro, geležinkelio transporto), sunki mobili technika.

Išvada: DGASA eksploatacijos metu technologiniai procesai, galintys sukelti žmogaus sveikatai ir statiniams pavojingą vibraciją, nėra vykdomi, neigiamo vibracijos poveikio nėra.

5.6. Poveikis dėl nelaimingų atsitikimų, ekstremalių situacijų

DGASA avarijų tikimybė yra maža. Neįprastos (neatitiktinės) įrenginio veiklos (eksploatavimo) sąlygos – galimas gaisras aikštelėje, galimas pavojingų medžiagų išsiliejimas netyčia sudužus ar pažeidus laikomų atliekų pakuotę, ekstremalus meteorologiniai reiškiniai.

Atliekų surinkimo ir tvarkymo technologiniai procesai aikštelėje vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme, Atliekų tvarkymo taisyklėse ir kituose su veikla susijusiuose teisės aktuose nustatyta tvarka. Saugaus darbo užtikrinimui laikomasi įrengimų eksploatavimo instrukcijų, darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų reikalavimų, numatyto technologinio režimo. Aikštelėje atliekų tvarkymo technologinį procesą kontroliuoja turintys pavojingų atliekų tvarkymo kvalifikacijos atestatus bendrovės darbuotojai, jų pareigos ir atsakomybės ribos pagal kompetenciją yra nustatytos pareigybinėse instrukcijose.

DGASA yra aptverta, tamsiu paros metu yra apšviečiama stacionariais lauko šviestuvais. Po darbo valandų aikštelė yra užrakinama ir jos apsaugą vykdo saugos tarnyba, elektros ir elektroninės įrangos atliekų bei pavojingųjų atliekų furgonas Nr. 2A nuolat laikomas užrakintas, kad į jį negalėtų pakliūti pašaliniai asmenys.

Pavojingosios atliekos metaliniame furgone, kuris yra apsaugotas nuo neigiamo aplinkos t. sk. saulės radiacijos poveikio, laikomos pagal kategorijas ir suderinamumą. Pavojingųjų atliekų laikymui skirtu furgono atitvaros ir grindys yra metalinės, padengtos atsparia rūgštims, šarmams ir kitoms pavojingoms medžiagoms atsparia danga.

Pavojingųjų atliekų furgone esančios pakuotės atitinka Atliekų tvarkymo taisyklių XII skyriaus reikalavimus. Visos pakuotės ir konteineriai yra pagaminti taip, kad juose esančios atliekos negalėtų išsipilti, išsibarstyti ar kitaip patekti į aplinką laikymo, pakrovimo – iškrovimo arba pervežimo metu. Pakuočių ir konteinerių medžiaga atspari jose esančių pavojingų medžiagų ir jų komponentų poveikiui, o kamščiai ir dangčiai pagaminti taip, kad juos būtų galima saugiai atidaryti ar uždaryti. Užpildytos talpos ir pakuotės, kurios skirtos pavojingųjų atliekų tvarkymui, yra paženklintos pavojingųjų atliekų ženklavimo etiketėmis.

Atitiktinai išsiliejusios pavojingos medžiagos nedelsiant, laikantis visų reikalingų saugumo reikalavimų, apdorojamos sorbentais ir surenkamos. Panaudoti sorbentai laikomi ne ilgiau kaip 6 mėn. iki perdavimo pavojingųjų atliekų tvarkymo įmonėms. Sunaudotų sorbentų kiekis nuolat papildomas iki numatyto kiekio. Už tai atsakingas įmonės direktoriaus įsakymu paskirtas atsakingas už įmonės aplinkos apsaugą darbuotojas ir atliekų priėmėjas. Esant pavojui, kad išsiliejusios pavojingos atliekos gali patekti į paviršinių nuotekų tinklus – vamzdyne įrengta rankiniu būdu uždaroma sklendė, taip apribojant teršalų sklaidą.

Veikla objekte vykdoma vadovaujantis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. liepos 27 d. įsakymo Nr. 1-223 patvirtintomis Bendrosiomis gaisrinės saugos taisyklėmis, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. 1-338 patvirtintais Gaisrinės saugos pagrindiniais reikalavimais, taikomais tokio pobūdžio objektams.

Gaisro pavojui išvengti, aikštelėje numatytos priešgaisrinės priemonės.

Statinių pažeidžiamumo aspektu atliekų surinkimo aikštelėje ir jos gretimybėje nėra nustatytų gamtinių ir technogeninių veiksnių, galinčių sukelti riziką ūkinei veiklai. Aplinkos apsaugos agentūros prie Aplinkos ministerijos parengtų potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapių duomenimis, teritorija ir jos gretimybės nepriskiriamos sniego tirpsmo ir liūčių potvynių grėsmės ir rizikos

zonoms. Esant ekstremaliems meteorologiniams reiškiniams aikštelė nutrauks darbą, bus tvirtai uždaromi atliekų konteineriai, patikrinamos pakuotės sandėliuose, patikrinama ar sandėliai užrakinti, uždaromi pastatų langai ir nuleidžiamos išorinės žaliuzės.

Dėl gerai išvystytos susisiekimo infrastruktūros, įmonės teritorija lengvai pasiekama gelbėjimo tarnyboms.

Išvada: Taikant visas išvardintas priemones, nelaimingų atsitikimų ar gaisrų rizika yra minimali.

5.7. Statybos darbų poveikis, gyventojams, kaimyninėms teritorijoms

Objekte statybos darbai neplanuojami.

5.8. Profesinės rizikos veiksniai

Pagrindiniai profesinės rizikos veiksniai yra šie:

- Fizikinių veiksnių sukeliama pavojai;
- Cheminių medžiagų sukeliama pavojai;
- Pavojai, susiję su paslydimu ir griuvimu;
- Pavojus, susijęs su gamybos metu naudojamais įrengimais;
- Pavojai dėl transporto eismo;
- Pavojai dėl ergonominių veiksnių ir mikroklimato.

Pagrindinės sveikatos išsaugojimo priemonės:

- Darbuotojų aprūpinimas asmeninėmis apsaugos priemonėmis (Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis tvarkos aprašas.
- Periodiniai sveikatos patikrinimai (Asmenų, dirbančių galimos profesinės rizikos sąlygomis (kenksmingų veiksnių poveikyje ir pavojingą darbą), privalomo sveikatos tikrinimo tvarka.
- Darbuotojų savalaikis instruktažas.

5.9. Psichologiniai veiksniai

Psichinė sveikata apibrėžiama, kaip jausmų, pažintinės, psichologinės būsenos, susijusios su individo nuotaika ir elgesiu, visuma. Psichinę sveikatą dėl PŪV gali įtakoti stresas ir konfliktai.

Analizuoti veiksniai, galintys sukelti stresą ir konfliktus:

- Veiklos įtakojami rizikos veiksniai, jų mastas.
- Triukšmas ir oro tarša analizuoti kiekybiniu metodu, rizikos visuomenės sveikatai grėsmės nenustatytos.
- Kvapai ir nesusidaro (žaliosios atliekos nepriimamos).

Vizualinis poveikis: UAB „Utenos komunalininkas“ egzistuoja jau daug metų, naujo vizualinio poveikio nebus, nebus statoma jokių naujų didelių pastatų ar įrenginių, naudojama naujų technologijų.

Teritorijos tinkamumas veiklos vystymui

- PŪV teritorija neprieštaruoja Utenos miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimas sprendiniams;
- PŪV teritorija nepriklauso rekreacinei zonai, joje nėra saugotinių kraštovaizdžio objektų, vandens telkinių, visuomeninės paskirties objektų;
- Teritorijos naudojimo būdas nesikeičia.

Nežinojimas

Informacijos stoka, nepasitikėjimas veikla, nežinojimas apie veiklos pobūdį, apimtis, galimą poveikį aplinkai gali sukelti gyventojų nepasitenkinimą ir konfliktus su veiklos vykdytoju. Ši problema sprendžiama susitikimo su visuomene metu, kuomet vyksta PVSV ataskaitos pristatymas ir išsamus atsakymas į klausimus.

Demografiniai pokyčiai

PŪV poveikis demografijos pokyčiams neprognozuojamas.

Kiti, sunkiai nustatomi veiksniai.

Tai gali būti asmeninis subjektyvus nusiteikimas, kuris yra sunkiai prognozuojamas ir dar sunkiau nustatomos jo priežastis.

Išvados:

Nenustatytos objektyvios priežastys, galinčios įtakoti gyventojų psichologinį nepasitenkinimą. Daugelis vertintų ir psichologinį susierzinimą galinčių įtakoti veiksnių yra nedidelio masto.

Visuomenės psichologinis nepasitenkinimas planuojama veikla yra mažai tikėtinas. Detaliau gyventojų psichologinis nepasitenkinimas bus vertinamas po viešo visuomenės supažindinimo susirinkimo.

6. PRIEMONIŲ, KURIOS PADĖS IŠVENGTI AR SUMAŽINTI NEIGIAMĄ PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKĮ VISUOMENĖS SVEIKATAI, APRAŠYMAS

Vykdamt ūkinę nepavojingųjų ir pavojingųjų atliekų surinkimo ir tvarkymo veiklą, objekte taikomos šios prevencinės organizacinės ir ilgalaikės neigiamo poveikio visuomenės sveikatai rizikos mažinimo priemonės

ūkinės veiklos metu objekte atliekos tvarkomos laikantis šių reikalavimų:

- visos priimtose nepavojingosios atliekos priimamos, tvarkomos ir laikomos nemaišant jų tarpusavyje, skirtingose jų laikymo zonose ir talpose;

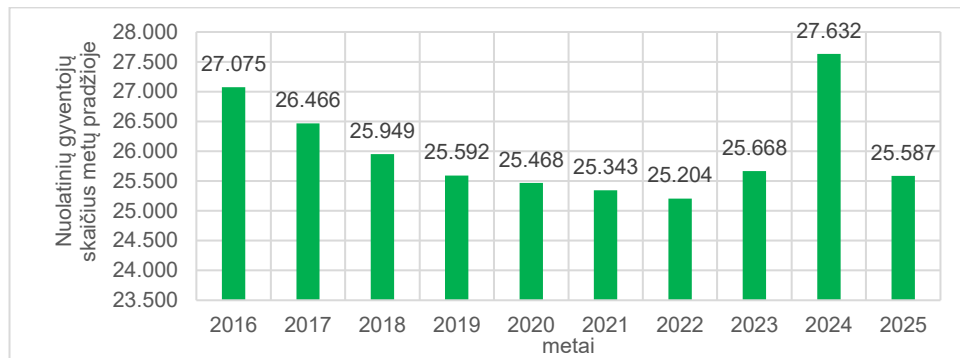
- vykdoma atliekų susidarymo ir (ar) tvarkymo apskaita naudojantis Vieninga gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacine sistema (GPAIS);
- visos išrūšiuotos atliekos perduodamos įmonėms, turinčioms teisę tvarkyti tokias atliekas pagal sutartis dėl jų naudojimo ir (ar) šalinimo;
- veikla objekte vykdoma tik darbo laiku, dienos metu ir vakaro metu iki 19.00 val.; taip gyventojai apsaugomi nuo triukšmo poveikio vakare ir naktį;
- visa ūkinei veiklai naudojama aikštelės teritorija padengta kieta, nelaidžia vandeniui danga, apsaugančia nuo teršalų nutekėjimo į gruntą ir gretimas teritorijas;
- Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės buitinės nuotekos išleidžiamos į miesto tinklus.
- Nuo galimai taršių paviršių surinktos paviršinės nuotekos prieš išleidžiant į miesto tinklus, išvalomos naftos gaudyklėje su smėliagaude. Atskiri naftos produktai surenkami į atskiras talpas ir perduodami atliekų tvarkytojams.
- atliekų pakrovimo/ iškrovimo ar laikymo metu išsiliejusiems ar išsibarsčiusiems teršalams surinkti ir nukenksminti objekte naudojami sorbentai;
- pavojingosios atliekos priimamos ir tvarkomos taip, kad nepatektų ant teritorijos paviršiaus: priimamos supakuotos į sandarias pakuotes, pakuotės objekte neardomos, atliekos neperpilamos ir nemaišomos tarpusavyje; pavojingosios atliekos laikomos rakinamame pavojingųjų atliekų sandėlyje, sandariuose konteineriuose, pažymėtuose specialia žyma;
- visa objekto teritorija nuolat prižiūrima, tvarkoma ir šluojama, surenkamos šiukšlės, žiemos metu pagal poreikį valomas sniegas;
- ekstremalių įvykių prevencijai, aikštelės administraciniame pastate įrengta apsauginė ir priešgaisrinė signalizacija, patalpos aprūpintos priešgaisrinėmis priemonėmis.

7. ESAMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ

7.1. Vietovės gyventojų demografiniai rodikliai

7.1.1. Gyventojų skaičius

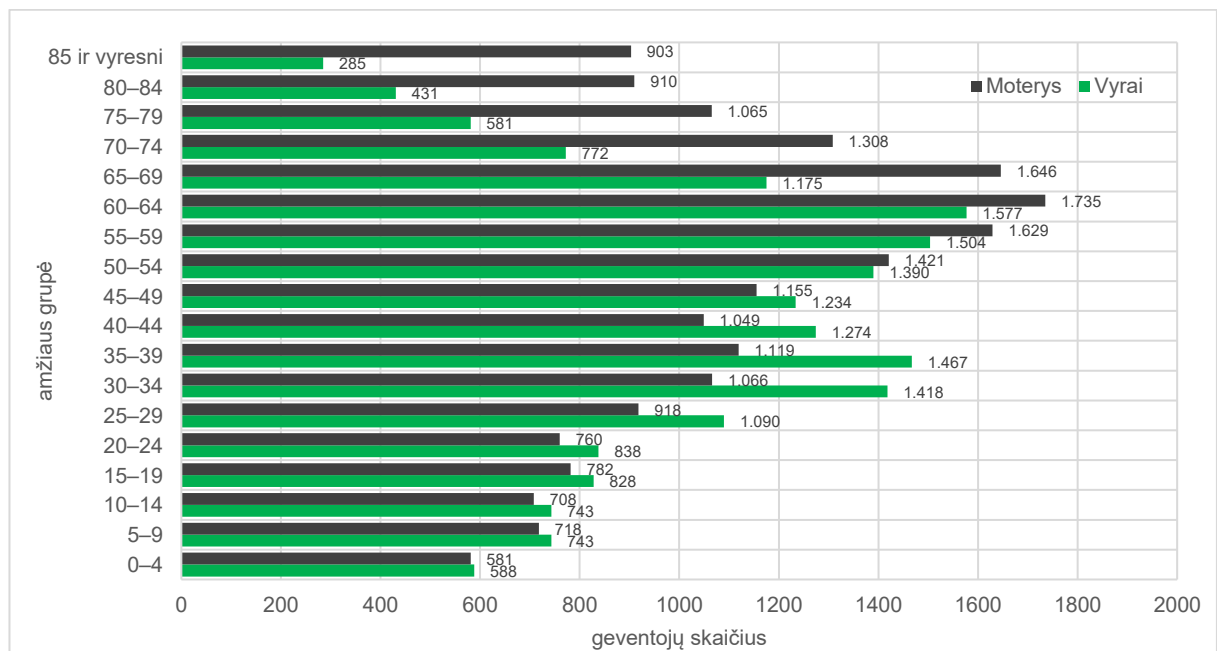
2025 m. pradžioje Utenos r. sav. gyveno 25.587 gyventojai. 2016–2025 m. laikotarpiu bendras Utenos r. sav. gyventojų skaičius sumažėjo 1.488 gyv., arba 5,5 proc. Svarbu pažymėti, kad Utenos r. sav. būdingos nežymios gyventojų skaičiaus mažėjimo tendencijos, kasmet vidutiniškai sumažėja 165 gyv. arba 0,6 proc. Palyginus tuo pačiu laikotarpiu visoje Utenos r. sav. sumažėjo 6,8 proc., šalyje – sumažėjo 0,6 proc. (10 pav.).

10 pav. Gyventojų skaičiaus kitimas Utenos m. 2016 – 2025 m.

Šaltinis: Oficialiosios statistikos portalas. Valstybės duomenų agentūra. Vilnius, 2025 m.

2025 m. pradžioje Utenos r. sav. 47,9 proc. gyveno vyrų ir 52,1 proc. moterų (11 pav.).

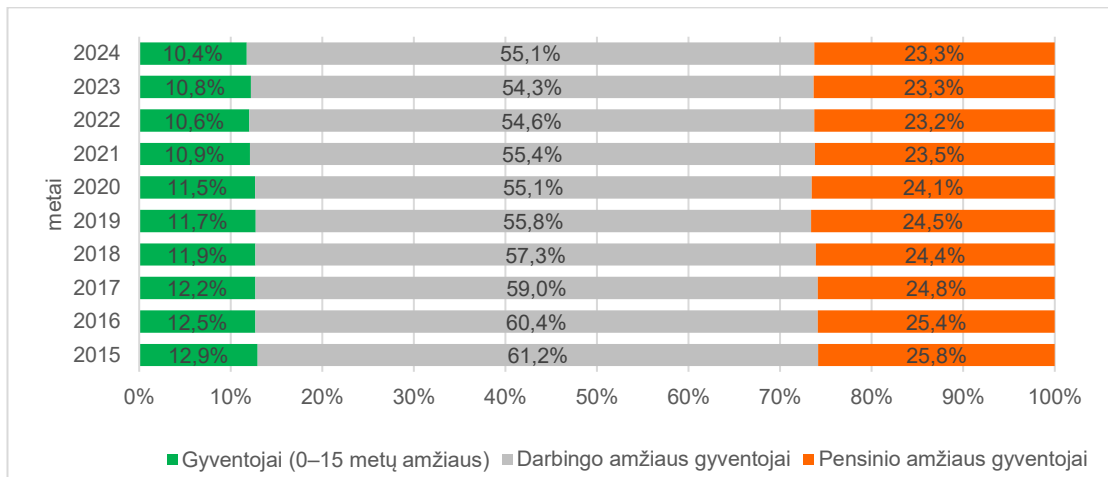
11 pav. Gyventojų skaičius 2025 m. pradžioje pagal lytį ir amžiaus grupę.

Šaltinis: Oficialiosios statistikos portalas. Valstybės duomenų agentūra. Vilnius, 2025 m.

7.1.2. Gyventojų amžius

2024 m. pradžioje Utenos r. sav. didžiąją dalį gyventojų sudarė darbingo 15-64 m. amžiaus grupės gyventojais (55,1 proc.). Tai pačiais metais pensinio 65 m. vyresnių amžiaus grupės gyventojai sudarė 23,3 proc. ir vaikai iki 14 amžiaus grupės – 10,4 proc.

Utenos r. sav. gyventojų skaičiaus kitimas pagal amžiaus grupes 2015 – 2024 m. laikotarpiu perspektyviniu požiūriu buvo pavojingas, kadangi šiuo laikotarpiu vaikų iki 15 m. amžiaus grupės gyventojų dalis sumažėjo nuo 12,9 proc. iki 10,4 proc. Pensinio amžiaus 65 m. ir vyresnių grupės gyventojų dalis sumažėjo nuo 25,8 proc. iki 23,3 proc. (12 pav.).

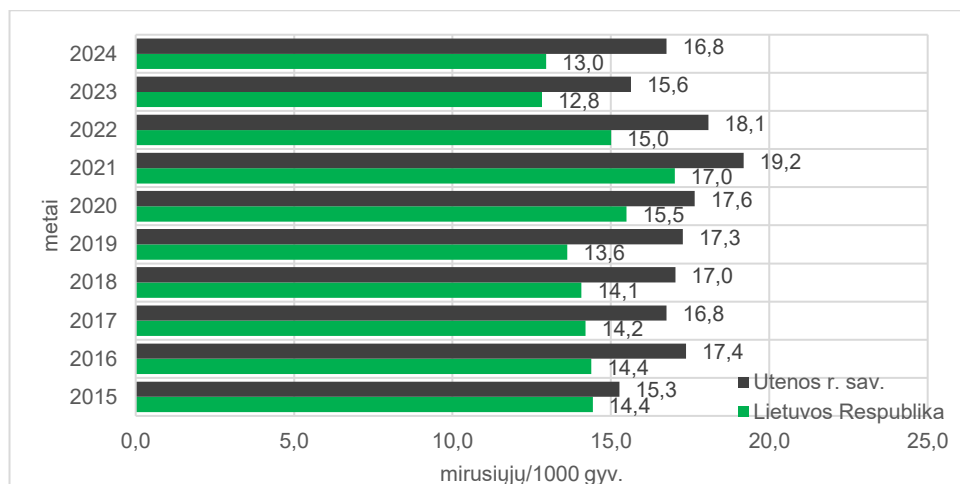

12 pav. Utenos r. sav. gyventojų amžiaus struktūros kitimas 2015 – 2024 m.

Šaltinis: Oficialiosios statistikos portalas. Valstybės duomenų agentūra. Vilnius, 2025 m.

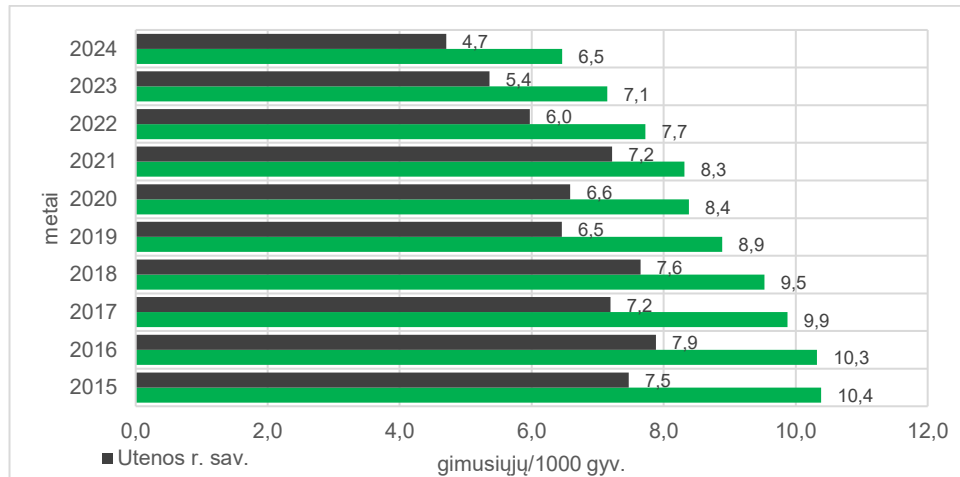
7.2. Gyventojų kaita

Utenos r. sav. 2024 m. gimė 176 naujagimiai, mirė 627 asmenys. Palyginus su bendrais šalies rodikliais, Utenos r. sav. 2024 m. buvo 16,8 mirusiųjų/1000 gyv. ir 4,7 gimusiųjų/1000 gyv., šalyje – 13,0 mirusiųjų/1000 gyv. ir 6,5 gimusiųjų/1000 gyv. (13 pav.ir 14 pav.).

13 pav. 2015-2024 m. mirusiųjų/1000 gyv.

Šaltinis: Oficialiosios statistikos portalas. Valstybės duomenų agentūra. Vilnius, 2025 m.

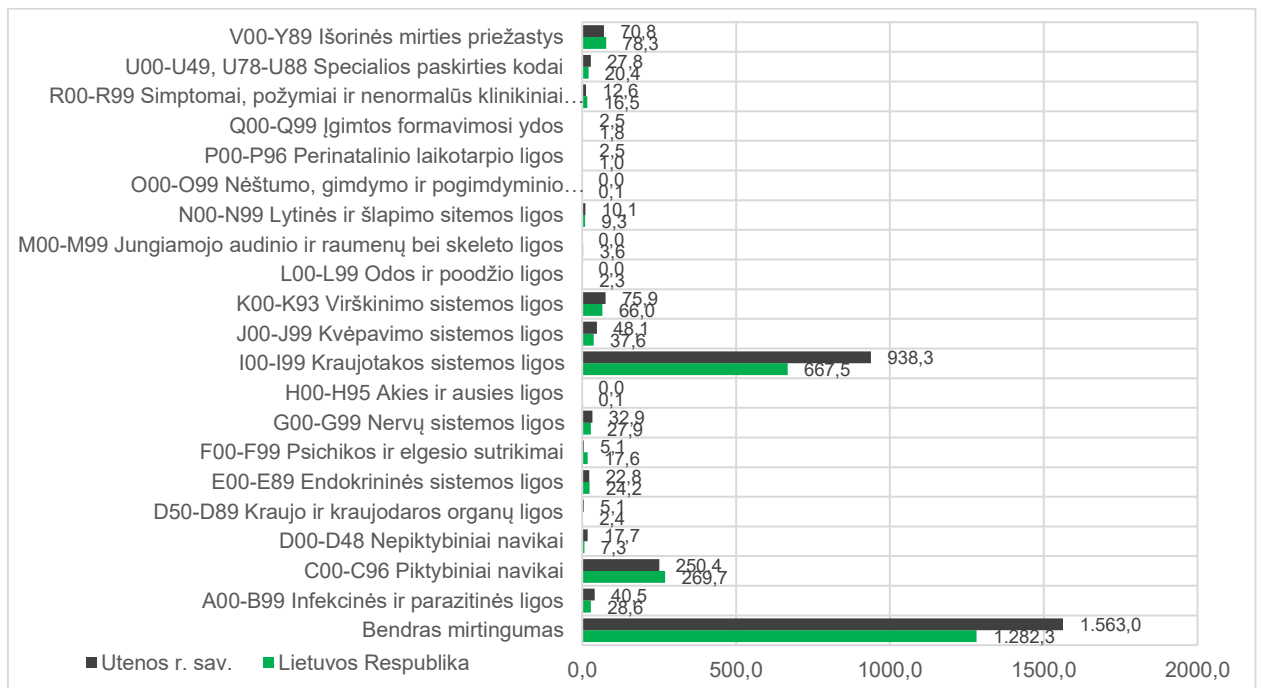

14 pav. 2015-2024 m. gimusiųjų/1000 gyv.

Šaltinis: Oficialiosios statistikos portalas. Valstybės duomenų agentūra. Vilnius, 2025 m.

7.3. Mirties priežastys

2023 m. pagrindinės Utenos r. sav. gyventojų mirties priežastys buvo kraujotakos sistemos ligos, piktybinių navikų ligos ir virškinimo sistemos ligos, kurių atitinkamai 100.000 mirusiųjų gyventojų teko 938,3, 250,4 ir 75,9.

15 pav. 2023 m. mirusiųjų skaičius pagal priežastis tenkantis 100.000 gyventojų

Šaltinis: Mirties atvejų ir jų priežasčių valstybės registras

Pažymėtina, kad 2023 m. mirusiųjų skaičiaus pagal priežastis pasiskirstymas Utenos r. sav. buvo panašus kaip ir visoje šalyje. Vis dėlto svarbu pažymėti, kad Utenos r. sav. bendras mirtingumas palyginus su šalies bendruoju rodikliu buvo 21,9 proc. didesnis, taip pat kaip ir 40,6 proc. mirtingumas didesnis dėl kraujotakos lygų bei 14,9 proc. virškinimo sistemos lygų.

8. POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO IŠVADOS

Ataskaitoje analizuoti PŪV veiksniai, galintys turėti neigiamą poveikį visuomenės sveikatai: veiksniai, kurie turi reglamentuotas ribines vertes: triukšmas, vibracija, oro tarša, tarša kvapais, dirvožemio ir vandens tarša ir veiksniai, kurių ribinės vertės nėra reglamentuotos: psichologiniai veiksniai, ekstremalių situacijų veiksniai. Pateikiamos šios išvados:

- Analizuojamo objekto artimiausioje gretimybėje nepatenka nei vienas gyvenamosios paskirties pastatas.
- PŪV sąlygojamų veiksnių, tokių, kaip triukšmo, aplinkos oro teršalų, kvapų, vandens, dirvožemio teršalų skaitlinės reikšmės atitinka visuomenės sveikatos saugos reikalavimus tiek įmonės teritorijoje tiek už jos ribų.
- Nenustatytos objektyvios priežastys, galinčios įtakoti gyventojų psichologinį nepasitenkinimą. Daugelis vertintų ir psichologinį susierzinimą galinčių įtakoti veiksnių yra nedidelio masto.
- PŪV neturės neigiamo poveikio visuomenės sveikatos būklei.

9. SIŪLOMOS SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBOS

Sanitarinės apsaugos zona – aplink stacionarų taršos šaltinį arba kelis šaltinius esanti teritorija, kurioje dėl galimo neigiamo vykdomos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai galioja įstatymais ar Vyriausybės nutarimais nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

SAZ ribos turi būti tokios, kad taršos objekto keliamo tarša už SAZ ribų neviršytų teisės norminiuose aktuose gyvenamajai aplinkai ir (ar) visuomeninės paskirties pastatų aplinkai nustatytų ribinių taršos verčių.

DGASA sanitarinė apsaugos zona (SAZ) nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 3 priedo 2 lentelė Komunalinių objektų, nenurodytų 1 lentelėje, sanitarinės apsaugos zonų dydis:

- **Atliekų laikymo, perkrovimo ir rūšiavimo įmonės įrenginiai (statiniai) sanitarinė apsaugos zona – 100 m.**

Pažymėtina, kad siekiant sumažinti neigiamą poveikį materialinėms vertybėms, šiuo projekto etapu, atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą yra svarstomas DGASA SAZ ribų mažinimas iki DGASA žemės sklypo ribos.

DGASA SAZ ribų mažinimas iki DGASA žemės sklypo ribos gali būti svarstomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (toliau – SŽNSĮ) 51 straipsnio Sanitarinės apsaugos zonų nustatymo pagrindai 5 p. pagrindu:

- Planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesų metu įvertinus konkrečios ūkinės veiklos galimą poveikį visuomenės sveikatai, SŽNSĮ nurodytas ar poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metu nustatytas sanitarinės apsaugos zonos dydis gali būti sumažintas.

DGASA SAZ ribos yra tikslinamos ir pagrindžiamos atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. V-491 patvirtintais Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodiniais nurodymais.

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 53 straipsnio nuostatomis sanitarinės apsaugos zonos draudžiama:

1. Šio įstatymo 50 straipsnio 1, 2 ir 4 punktuose nurodytose sanitarinės apsaugos zonos, išskyrus šio straipsnio 11 dalyje nurodytą šių sanitarinės apsaugos zonų įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą atvejį, draudžiama:

1) statyti sodo namus, gyvenamosios, viešbučių, kultūros paskirties pastatus, bendrojo ugdymo, profesinių, aukštųjų mokyklų, vaikų darželių, lopšelių mokslo paskirties pastatus, skirtus švietimo reikmėms, kitus mokslo paskirties pastatus, skirtus neformaliajam švietimui, poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatus, specialiosios paskirties pastatus, susijusius su apgyvendinimu (kareivinių pastatus, laisvės atėmimo vietų įstaigos pastatus);

2) įrengti šios dalies 1 punkte nurodytos paskirties patalpas kitos paskirties statiniuose ir (ar) rekonstruojant arba remontuojant statinius;

3) keisti statinių ir (ar) patalpų paskirtį į šios dalies 1 punkte nurodytą paskirtį;

4) planuoti teritorijas rekreacijai ir šios dalies 1 punkte nurodytos paskirties objektų statybai, išskyrus atvejus, kai šie objektai naudojami tik ūkininko ar įmonės, vykdančios veiklą sanitarinės apsaugos zonos leistinos paskirties pastatuose (patalpose), ūkinės veiklos ir (ar) darbuotojų saugos ir sveikatos reikmėms.

DGASA SAZ nustatoma, vertinant DGASA veiklos poveikį visuomenės sveikatai. Vertinimo metu nustatyta, kad kvapų rodikliai neviršija ribinių verčių ūkinės veiklos sklypo teritorijoje ir už jos ribų. Kiti PVSV veiksniai nepasiekia ribinių verčių, nustatytų gyventojų sveikatos apsaugai ir SAZ neįtakoja.

9.1. Sanitarinės apsaugos zonos ribų planas

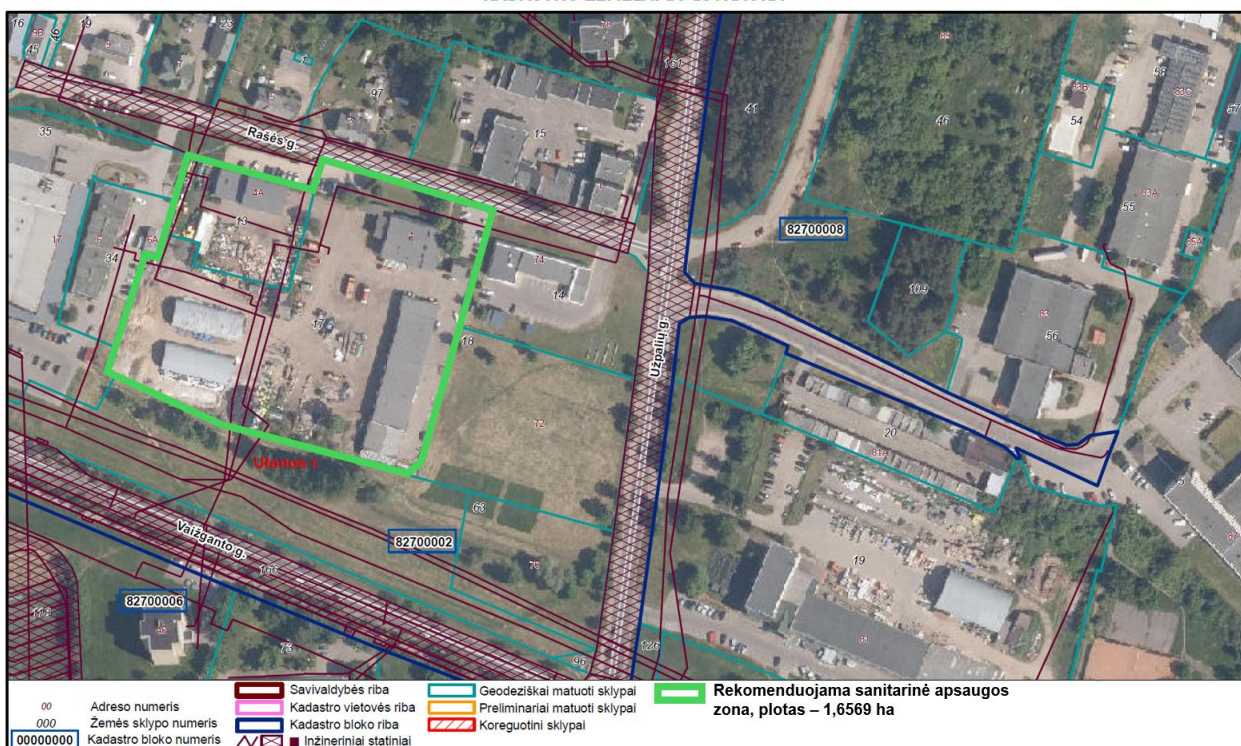
Planuojamos ūkinės veiklos sanitarinės apsaugos zona yra nustatoma pagal triukšmo, oro taršos ir kvapų rodiklius. Atlikto vertinimo metu nustatyti rodikliai neviršija ribinių verčių už analizuojamos teritorijos ribų, todėl apsaugos zona yra nustatoma iki DGASA žemės sklypo ribos (2 priedas).

9.2. Siūlomos sanitarinės apsaugos zonos ribos

Į siūlomą sanitarinės apsaugos zoną gretimi žemės sklypai ar jų dalys nepatenka. Siūlomos SAZ bendras dydis yra lygus DGASA žemės sklypų bendram plotui – 1,6569 ha (14 lentelė, 2 priedas).

14 lentelė. Siūloma sanitarinė apsaugos zona.

Eil. Nr.	Į siūlomą SAZ patenkančio sklypo unikalus Nr.	Sklypo plotas, ha	Sklypo dalis patenkanti į SAZ, ha
1.	8270-0002-0017	1,3948	1,3948
2.	8270-0002-0013	0,2621	0,2621

16 pav. Rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zona.

10. REKOMENDACIJOS DĖL POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO STEBĖSENOS, EMISIJŲ KONTROLĖS

Papildomos rekomendacijos dėl poveikio visuomenės sveikatai vertinimo stebėsenos, emisijų kontrolės ir pan. neteikiamos.

11. PRIEDAI

1. Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašai.
2. DGASA schema.
3. Licencijos, leidžiančios verstis poveikio visuomenės sveikatai vertinimu kopija.
4. PVSV ataskaitos santrauka.